

Stichting Leger des Heils
Fondswerving

Jaarverslag 2017

Stichting Leger des Heils Fondswerving
Postbus 3006
1300 EH Almere
036-5398250
www.legerdesheils.nl

Inhoudsopgave

I Directieverslag 2017	- 4 -
1. Uitgangspunten verslaggeving	- 5 -
2. Profiel van de organisatie	- 6 -
2.1 Algemene identificatiegegevens en doelstelling	- 6 -
2.2 Structuur	- 7 -
2.3 Kernactiviteiten	- 8 -
2.4 Besteding aan doelstelling	- 8 -
3. Relatie met belanghebbenden	- 10 -
4. Bestuur en directie	- 12 -
4.1 Governance Code	- 12 -
4.2 Bestuur	- 12 -
4.3 Directie	- 13 -
4.4 Bezoldiging	- 13 -
4.5 Externe accountant	- 13 -
5. Beleid, inspanningen en prestaties	- 14 -
5.1 Ontwikkelingen	- 14 -
5.2 Activiteiten	- 15 -
5.3 Kwaliteit en klachtenverantwoording Fondsenwerving	- 17 -
5.4 Risico's en onzekerheden	- 17 -
5.5 Vooruitzichten	- 19 -
5.6 Begroting 2018	- 20 -
II JAARREKENING 2017	- 21 -
Balans per 31 december 2017	- 22 -
Staat van Baten en Lasten over 2017	- 23 -
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	- 24 -
Toelichting op de balans	- 28 -
Toelichting op de staat van baten en lasten	- 37 -
Rooster van aftreden bestuursleden	- 46 -
Bezoldiging bestuur en directie	- 47 -
III Overige gegevens	- 48 -
Gebeurtenissen na balansdatum	- 49 -
Resultaatsbestemming	- 49 -
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	- 50 -
IV Bijlagen	- 54 -
Overzicht nevenfuncties bestuursleden en directieleden	- 55 -
Specificaties financiële verantwoording EO-Metterdaad	- 56 -

I Directieverslag 2017

1. Uitgangspunten verslaggeving

Dit jaarverslag heeft betrekking op Stichting Leger des Heils Fondsenwerving, statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudend te Almere. Dit verslag wordt opgesteld om, zowel maatschappelijk als intern binnen de organisatie, verantwoording af te leggen over de activiteiten van de stichting en de inzet van de hiermee samenhangende middelen.

De gegevens voor dit jaarverslag zijn afkomstig uit interne rapportages binnen de organisatie. Deze rapportages worden geverifieerd door middel van interne controles.

Dit jaarverslag is in juni 2018 opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Stichtingsdirectie en betreft het gehele kalenderjaar (=boekjaar) 2017. Het jaarverslag bestaat uit een directieverslag, de jaarrekening, overige gegevens en bijlagen. De in het jaarverslag opgenomen jaarrekening is opgesteld met in achtneming van BW Boek 2 titel 9 en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, met Richtlijn 650 voor fondsenwervende organisaties in het bijzonder.

Het jaarverslag van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving wordt gepubliceerd op de website www.legerdesheils.nl.

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving is onderdeel van het Leger des Heils in Nederland. Ten behoeve van het publiek wordt een (publieks) jaarverslag van het Leger des Heils in Nederland opgesteld. In dit (publieks) jaarverslag worden gegevens opgenomen welke zijn ontleend aan het jaarverslag van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving. Het (publieks) jaarverslag van het Leger des Heils in Nederland wordt breed verspreid en gepubliceerd op de website www.legerdesheils.nl.

2. Profiel van de organisatie

2.1 Algemene identificatiegegevens en doelstelling

Naam rechtspersoon:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving
Bezoekadres:	Spoordreef 10
Postadres:	Postbus 3006
Postcode:	1300 EH
Plaats:	Almere
Telefoonnummer:	036-5398116
E-mailadres:	secretariaatdv@legerdesheils.nl
Internetpagina:	www.legerdesheils.nl
Nummer Kamer van Koophandel:	41208153

Doelstelling

De doelstelling van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving is volgt:

- a. fondsen werven ten behoeve van de maatschappelijke en humanitaire activiteiten van de instellingen en organisaties die uitgaan van het Leger des Heils in Nederland en die hun doelstellingen nastreven ten opzichte van een ieder die daaraan behoefte heeft zonder onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of welke andere in het kader van haar doelstellingen niet relevante grond ook.
- b. de stichting tracht haar doel o.a. te bereiken door het organiseren van inzamelingen en andere fondsenwervende activiteiten in overeenstemming met de Erkenningsregeling voor Goede Doelen die door het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving) wordt uitgevoerd.
- c. de stichting zal de door haar ingezamelde gelden ter beschikking stellen aan de onder a. bedoelde instellingen en organisaties.

Missie Leger des Heils

Het Leger des Heils is een internationale beweging en behoort tot de universele christelijke Kerk. Zijn boodschap is gebaseerd op de Bijbel. Zijn dienstverlening wordt gestimuleerd door de liefde tot God. Zijn opdracht is het evangelie van Jezus Christus te prediken en in zijn naam menselijke nood te lenigen zonder enige vorm van discriminatie.

Geschiedenis

De godsdienstige organisatie The Salvation Army is in 1865 in Londen gestart door de Engelse methodistenpredikant William Booth. Het Engeland van zijn dagen kenmerkte zich door industrialisatie en kapitalisme. Grote groepen arbeiders leefden in armoede en zochten een uitvlucht in de alcohol.

William Booth richtte zich als rondreizend evangelist in het bijzonder op deze onderklasse. Hij zag in dat hij zijn publiek niet van Gods liefde kon overtuigen, zonder iets van deze liefde te laten zien. Behalve dat hij het evangelie predikte, bood hij daarom praktische hulp. 'Een lege maag heeft geen oren', verklaarde Booth.

De naam The Salvation Army stamt uit 1878. Daarvoor heette de beweging The Christian Mission. Toen één van de betrokkenen de organisatie in een artikel wilde omschrijven als 'a volunteer army' (een leger van vrijwilligers), maakte Bramwell Booth (de zoon van de oprichter) daartegen bezwaar. William Booth verving het woord 'volunteer' door 'Salvation'.

Het Leger des Heils werkt sinds 8 mei 1887 in Nederland. In de loop der jaren kent de organisatie als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen (wereldoorlogen, veranderende wetgeving in Nederland) diverse kerkelijke en/of juridische statussen, soms naast elkaar bestaand. Vanwege subsidiering van maatschappelijke activiteiten door overheidsinstanties en vanuit publieke fondsenwerving, ontstaat de behoefte duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of het Leger des Heils een stichting of een kerkgenootschap is. In 1984 wordt vastgesteld dat het Leger des Heils (op dat moment) een kerkgenootschap is. Vanwege de eisen van subsidiegevers en het Centraal Archief voor het inzamelingswezen (voorganger van het huidige Centraal Bureau Fondsenwerving), is een juridische herstructurering van het Leger des Heils noodzakelijk. Op 27 december 1988 worden de diverse activiteiten, taken en bijbehorende middelen van het Leger des Heils in Nederland toegekend aan verschillende daartoe opgerichte rechtspersonen en het reeds bestaande kerkgenootschap. Deze juridische structuur wordt operationeel op 1 januari 1990. Samen, ook met de daarna opgerichte rechtspersonen, vormen deze juridische entiteiten het Leger des Heils in Nederland.

2.2 Structuur

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving heeft een bestuur. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting met inachtneming van het bepaalde in de wet en de statuten. Het bestuur stelt het beleid van de stichting vast en houdt toezicht op de uitvoering van vastgesteld beleid door de Stichtingsdirecteur.

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving heeft geen personeel in dienst maar maakt voor het vervullen van zijn taken, op basis van een dienstverleningsovereenkomst, gebruik van directie en personeel van Stichting Leger des Heils Dienstverlening.

De uitvoerende verantwoordelijkheid voor de activiteiten van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving is gedelegeerd aan de Stichtingsdirecteur van Stichting Leger des Heils Dienstverlening.

De Stichtingsdirecteur wordt ondersteund door een Operationeel directeur Fondsenwerving en Marketing die leiding geeft aan de afdeling Fondsenwerving en Marketing van Stichting Leger des Heils Dienstverlening en verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken.

Verbonden partijen

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving maakt onderdeel uit van het Leger des Heils in Nederland. De verschillende entiteiten van het Leger des Heils in Nederland maken deel uit van de Internationale organisatie 'The Salvation Army', gevestigd in Londen. Het Leger des Heils in Nederland acht zich in beginselen, leer en bestuursvorm aan de internationale orders en reglementen van The Salvation Army. Deze zijn verankerd in de statuten van de verschillende Leger des Heils rechtspersonen in Nederland.

De herstructurering in 1990 heeft sterk bijgedragen aan de effectiviteit, transparantie en accountability van het Leger des Heils in de Nederlandse samenleving, zowel bij overheden als in het publieke domein. In 2016 is een governancecommissie ingesteld (bestaande uit bestuurders en toezichthouders van de diverse juridische entiteiten van het Leger des Heils in Nederland alsmede uit externe adviseurs) om de organisatorische en/of juridische structuur van de entiteiten binnen het Leger des Heils en hun onderlinge samenhang te optimaliseren. Deze commissie constateerde dat er te weinig centrale sturing op de gezamenlijke missie en strategische koers van het Leger des Heils als geheel is. Ook is de situatie ontstaan dat verschillende afdelingen binnen de onderscheiden entiteiten vergelijkbare en/of aanpalende backoffice activiteiten verrichten die elkaar (deels) overlappen. Hierdoor dreigt inefficiëntie en administratieve kwetsbaarheid te ontstaan. De governancecommissie adviseerde de afzonderlijke besturen en toezichthoudende organen om:

- de rol en taak van de Territoriale *Financiële* Raad te verbreden, en de (dan) Territoriale Raad aan te wijzen als het orgaan waarin strategisch beleid en richting en koers van het Leger des Heils als geheel dient te worden voorbereid en waarbinnen afstemming en draagvlak georganiseerd wordt;
- een 'One Army'-raamovereenkomst op te stellen tussen alle juridische entiteiten waarin de afspraken worden vastgelegd over de 'groepsaangelegenheden' van het Leger des Heils als geheel en waarin de taken en samenstelling van de Territoriale Raad worden opgenomen;
- elementen in de governancestructuur van Kerkgenootschap Leger des Heils, Stichting Leger des Heils, Stichting Leger des Heils Dienstverlening en Stichting Leger des Heils Reshare aan te passen zodanig dat functies van toezicht en bestuur zoveel mogelijk vergelijkbaar zijn;
- backoffice activiteiten die zich laten kwalificeren als beheerdiensten onder te brengen bij Stichting Leger des Heils Dienstverlening (project 'RiseUp');
- de voorwaarden voor dienstverlening door Stichting Leger des Heils Dienstverlening aan de andere juridische entiteiten vast te leggen in dienstverleningsovereenkomsten;

In april 2017 hebben de bevoegde organen van de onderscheiden entiteiten van de Leger des Heils rechtspersonen (voorgenomen) besluiten genomen respectievelijk goedgekeurd om opvolging aan dit advies te geven.

Naast Stichting Leger des Heils Fondsenwerving bestaat het Leger des Heils in Nederland uit de volgende rechtspersonen:

- Kerkgenootschap Leger des Heils
- Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg
- Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering
- Stichting Leger des Heils
- Stichting Leger des Heils Dienstverlening
- Stichting Leger des Heils ReShare
- Stichting Majoor Bosshardtprijs.
- Scouting vereniging Leger des Heils

2.3 Kernactiviteiten

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving houdt zich bezig met de volgende kernactiviteiten.

Werving van donateurs via campagnes en acties

Bijdragen van donateurs vormen voor het Leger des Heils een belangrijke inkomstenbron. Het is van belang dat het aantal donateurs op peil blijft dan wel groeit. Via direct mailacties en straatwervingscampagnes worden nieuwe donateurs geworven.

Bestaande donateurs worden periodiek benaderd met de vraag of zij bereid zijn om hun bijdrage te verhogen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van telemarketing en brieven.

Indien een donateur een substantiële bijdrage voor een specifieke activiteit wil geven, kan hiervoor een specifiek fonds op naam worden opgericht.

Werven van inkomsten via schenkingsovereenkomsten en nalatenschappen

De werving en afwikkeling van donaties via schenkingsovereenkomsten en nalatenschappen behoort functioneel tot de verantwoordelijkheid van stichting Leger des Heils Fondsenwerving. Zowel de bestemde als onbestemde netto-opbrengsten hieruit worden afgedragen aan en beheerd door Stichting Leger des Heils.

Ongeveer de helft van de nalatenschappen is afkomstig van bekende relaties van het Leger des Heils. De andere helft is afkomstig van erfstaten waarvan hun binding met het Leger des Heils niet direct herleid kan worden. Ten behoeve van de werving wordt dan ook een veelheid aan acties ingezet, veelal gericht op oudere Nederlanders. Voorbeelden zijn plaatsen van advertenties, zowel online als in geprinte media, aanwezigheid op beurzen en andere infodagen, deelname aan TV programma De Nalatenschap en aan NuTestament.nl, nieuwsbrief Nalaten en uitbrengen van magazine Kans. Het doel is om mensen vrijblijvend te informeren over nalatenschappen in het algemeen en nalaten aan het Leger des Heils in het bijzonder.

Organiseren van landelijke collecte

Jaarlijks, eind november in week 48, houdt het Leger des Heils een landelijke huis-aan-huis collecte. Hiertoe is Stichting Leger des Heils Fondsenwerving lid van Stichting Collecteplan.

Naast het genereren van inkomsten zijn het vergroten van de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het Leger des Heils en het leggen van nieuwe contacten op lokaal niveau belangrijke doelen.

De collectanten en collectecoördinatoren zijn voor een deel verbonden aan Kerkgenootschap Leger des Heils of Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg. Verder worden door Stichting Leger des Heils Fondsenwerving specifiek vrijwilligers geworven voor deze collecteactie. De uitvoering van de collecte wordt aangestuurd door lokale collecte coördinatoren.

2.4 Besteding aan doelstelling

De onbestemde netto-opbrengsten vanuit de campagnes en acties worden via een vaste verdeelsleutel aan Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg (90%) respectievelijk aan de afdeling Internationale Ontwikkelingssamenwerking (IOS) van Kerkgenootschap Leger des Heils (10%) toegekend. Deze bedragen worden toegevoegd aan de continuïteitsreserves die voor de onderscheiden bestedingsdoelstellingen worden aangehouden.

De door donateurs bestemde netto-opbrengsten worden ten gunste van de betreffende bestemming geoormerkt en toegevoegd aan een daarvoor gevormde reserve. Inzet van deze specifieke middelen vindt plaats op initiatief van de betreffende Leger des Heils entiteit.

Jaarlijks, voorafgaand aan een nieuw boekjaar, wordt vanuit de reserves op begrotingsbasis een bedrag aan de onderscheiden bestedingsdoelstellingen toegekend. Na afloop van het boekjaar worden door de betreffende Leger des Heils entiteiten daadwerkelijk besteedde bedragen, onttrokken aan de onderscheiden reserves.

In de toelichting bij de jaarrekening zijn specificaties van deze toevoegingen, bestemmingen en onttrekkingen opgenomen.

De onbestemde netto-opbrengsten uit schenkingsovereenkomsten en nalatenschappen worden door Stichting Leger des Heils Fondsenwerving afgedragen aan Stichting Leger des Heils, die deze middelen via een vaste verdeelsleutel toekent aan de uitvoerende entiteiten van het Leger des Heils. Daarbij wordt 45% toegekend aan Kerkgenootschap Leger des Heils, 45% aan Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en 10% aan de afdeling Internationale Ontwikkelingssamenwerking. Bestemde netto-opbrengsten worden ten gunste van de betreffende bestemming geoormerkt.

Deze bedragen worden door Stichting Leger des Heils toegevoegd aan reserves die voor de onderscheiden bestedingsdoelstellingen worden aangehouden. In de toelichting bij de jaarrekening van Stichting Leger des Heils zijn specificaties van deze toevoegingen, bestemmingen en onttrekkingen opgenomen.

De netto-opbrengst van de landelijke collecte wordt in Nederland ingezet voor buurtgerichte activiteiten van Kerkgenootschap Leger des Heils en Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg. Er wordt door Stichting Fondsenwerving 12,5% ingehouden om de organisatiekosten deels te dekken.

3. Relatie met belanghebbenden

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving onderkent een aantal (groepen van) belanghebbenden.

Potentiele donateurs

Medewerkers van straatwervingsbureaus die het Leger des Heils inzet worden uitgebreid geïnstrueerd op een Leger des Heils locatie. Daarbij delen ervaringsdeskundigen van het Leger des Heils hun verhaal. Op de website van het Leger des Heils wordt een actuele lijst getoond in welke plaatsen en gemeenten de wervers actief zijn.

De wervers maken gebruik van een tablet waarvoor een specifieke app is ontwikkeld. Met deze app is de werver in staat om aan te sluiten op de interesse van de potentiële donateur. Tevens neemt de kwaliteit van de registratie toe doordat de nieuwe donateur zijn gegevens direct zelf kan verifiëren. Hierna krijgen zij een telefoontje waarin nogmaals wordt gevraagd om bevestiging van de inschrijving, gevolgd door een email met een bevestiging van de afspraken. Bij al deze contacten kan de persoon alsnog afzien van zijn toezegging om donateur te worden.

Donateurs

Het donateursmagazine Kans wordt drie keer per jaar toegezonden aan mensen die donateur zijn. Hierin worden activiteiten, persoonlijke verhalen van ervaringsdeskundigen, medewerkers, vrijwilligers en donateurs gedeeld. Tevens ontvangen donateurs een verkort jaarverslag van het Leger des Heils in Nederland.

Er is een groep donateurs die bereid is om grotere bijdragen te geven. Na ontvangst van een gift worden deze mensen persoonlijk benaderd om nader te informeren wat hun beweegredenen zijn om het Leger des Heils zo ruimhartig te steunen. Op basis hiervan wordt afgestemd of de donateur meer contact wil onderhouden. Ook worden zij uitgenodigd om kennis te maken met het werk van het Leger des Heils, bij voorbeeld met activiteiten zoals soepbus-projecten, Buurtwerk, Kunst & Theater festivals, de Street Cup evenementen en sociale vakanties.

Met particuliere donateurs, bedrijven en vermogensfondsen die aangeven bereid te zijn om frequent danwel incidenteel zeer grote donaties te doen wordt actief relatiebeheer toegepast.

Met donateurs en andere belangstellenden die bij leven laten weten dat zij het Leger des Heils in hun testament hebben opgenomen danwel wensen op te nemen, wordt contact onderhouden en ondersteuning geboden. Zodra een relatie ook pastorale begeleiding wenst wordt een pastoraal medewerker ingeschakeld.

Collectanten en collectecoördinatoren

Mensen die zich aangemeld hebben als collectant of collectecoördinator, ontvangen een aantal keer per jaar de collectebode. Daarnaast worden zij uitgenodigd voor informatiebijeenkomsten waar zij meer kunnen horen over het werk van het Leger des Heils.

Hulpvragers en deelnemers

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving geeft zelf geen uitvoering aan de maatschappelijke en humanitaire activiteiten van het Leger des Heils. De relatie met individuele hulpvragers en deelnemers wordt gelegd en onderhouden met hiervoor aangewezen medewerkers en vrijwilligers van Kerkgenootschap Leger des Heils, Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg, Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering en Scouting vereniging Leger des Heils. Teamleiders onderhouden op afdelingsniveau de relatie met bewonersoverleggen, groepsraden en lokale cliëntenraden. De Stichtingsdirectie van Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg overlegt met de Landelijke Cliëntenraad.

Leger des Heils entiteiten

Binnen de Territoriale Raad stemmen de bestuurders van de verschillende juridische entiteiten van het Leger des Heils het strategisch beleid en de richting en koers van het Leger des Heils als geheel af. De inzet op langere termijn van middelen afkomstig uit fondsenwerving is onderdeel van deze afstemming. Besluitvorming over beleid vindt plaats binnen de bestuurlijke kaders van de verschillende entiteiten. Het bestuur respectievelijk de toezichthoudende organen van Kerkgenootschap Leger des Heils en Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg zien toe op de juiste aanwending van toegekende gelden.

Brancheorganisatie

De Operationeel directeur Fondsenwerving en Marketing onderhoudt de relatie met brancheorganisatie Goede doelen Nederland.

Toezichthouder

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving is gekwalificeerd als “Erkend Goed Doel”, conform de “Erkenningsregeling Goede Doelen” het CBF. De Stichtingsdirecteur is aanspreekpunt voor het CBF.

4. Bestuur en directie

4.1 Governance Code

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving hanteert de volgende codes, regels en richtlijnen:

- Erkenningsregeling Goede Doelen van het CBF
- ANBI-eisen van de belastingdienst
- SBF-Code voor Goed Bestuur
- Regeling beloning directeuren van goede doelen
- Richtlijn 650 (onderdeel van richtlijnen voor de jaarverslaggeving van de Raad voor de jaarverslaggeving) en aanbeveling Toepassing Richtlijn 650 'kostentoerekening beheer en administratie'
- Richtlijn Financieel Beheer goede doelen
- Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik.

Voor het Leger des Heils in Nederland is Stichting Leger des Heils Fondsenwerving de houder van het certificaat "Erkend Goed Doel", conform de "Erkenningsregeling Goede Doelen" van het CBF, waarbij geldt dat alle onderdelen van het Leger des Heils vallen onder de CBF verantwoording.

Toeziethouder CBF controleert de hieraan verbonden kwaliteitseisen. Stichting Leger des Heils Fondsenwerving krijgt een jaarlijkse check en eens in de drie jaar een uitgebreide toets. Verder voldoet het Leger des Heils in Nederland aan de ANBI-eisen die de belastingdienst stelt.

4.2 Bestuur

Statutair bestaat het bestuur van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving uit zeven leden waarvan de voorzitter en vice-voorzitter worden benoemd door de Generaal van The Salvation Army. De overige vijf leden worden geacht de pluriformiteit van de Nederlandse samenleving te weerspiegelen en worden benoemd door het bestuur. Van deze vijf leden wordt één lid benoemd op voordracht van de Centrale Ondernemingsraad van Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en één lid op voordracht van de Ondernemingsraad van Stichting Leger des Heils Dienstverlening.

Het bestuur bestaat op 31 december 2017 uit de navolgende personen:

• Commissioner drs. J.C.I.J. van Vliet	Voorzitter
• Kolonel H. Andersen	Vice-voorzitter
• De heer ir. A.G.C. van de Haar	Bestuurslid
• Mevrouw drs. J.W. Immink	Bestuurslid
• Mevrouw N.C. de Waard-Fransooijs	Bestuurslid
• De heer P. Stigter	Bestuurslid (op voordracht OR DV)
• De heer H. Morsink	Bestuurslid (op voordracht COR W&G)

Luitenant-kolonel J.A. den Hollander is ambtelijk secretaris van het bestuur.

In 2017 heeft het bestuur vijf vergaderingen gehouden. Deze vergaderingen zijn bijgewoond door de Stichtingsdirecteur en de Operationeel directeur Fondsenwerving en Marketing.

Gerelateerd aan fondsenwerving wordt het bestuur door de directie in en buiten de vergaderingen geïnformeerd over ontwikkelingen aangaande het Leger des Heils. In iedere vergadering komt het verloop van de fondsenwerving in relatie tot het geldende jaarplan en begroting aan de orde. Waar nodig worden voorgenomen beleidsaanpassingen, specifiek gericht op de fondsenwervende aspecten, door de directie aan het bestuur voorgelegd.

In de vergadering van april 2017 is, in aanwezigheid van de externe accountant, de jaarrekening 2016 besproken en vastgesteld. Verder zijn in de vergaderingen onder meer de volgende zaken aan de orde geweest:

- Bespreking en vaststelling meerjarenbeleidsplan 2018-2020
- Vaststelling begroting 2018
- Periodieke tussentijdse financiële rapportages fondsenwerving
- Periodieke tussentijdse financiële rapportages nalatenschappen
- Beoordeling en accordering diverse projectaanvragen
- Wet meldplicht datalekken, Algemene Verordening Gegevensbescherming en aanpak databeveiligingsbeleid

- Risicoanalyse
- Voortgang governancecommissie en project RiseUp;
- 'One Army'-raamovereenkomst en Dienstverleningsovereenkomst Stichting Leger des Heils Dienstverlening

4.3 Directie

In 2017 heeft er een directiewisseling plaats gevonden. Envoy drs. E. Bosma heeft wegens het aanvaarden van de functie Algemeen Directeur Goodwillcentra Amsterdam (een werkeenheid van Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg) zijn functie per 30 april 2017 neergelegd. Envoy H.M. van Teijlingen is per 1 mei 2017 benoemd als nieuwe Stichtingsdirecteur.

De Stichtingsdirecteur wordt ondersteund door de Operationeel directeur Fondsenwerving en Marketing, de heer drs. W.H.M. van Heugten. De verdeling van taken en bevoegdheden tussen Stichtingsdirecteur en Operationeel directeur is vastgelegd in een directiereglement.

4.4 Bezoldiging

De Raad van Toezicht van Stichting Leger des Heils Dienstverlening heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Daarbij wordt de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht (zie www.goededoelennederland.nl) in acht genomen. Deze regeling bevat een aantal criteria voor waardering van een directiefunctie in zogenaamde BSD-punten. Voor Stichting Leger des Heils Fondsenwerving leidt dit tot een BSD-score van 509 punten.

Voor de directie geldt voor 2017 bij deze BSD-score een maximaal jaarinkomen (bruto loon/salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering-13de/14de maand, variabel jaarinkomen) op fulltime basis van € 146.000.

Naast de maximering van het jaarinkomen geldt ook een absoluut maximum voor de navolgende beloningscomponenten samen: jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellings, werkgeversbijdrage pensioen, overige beloningen op termijn. Dit maximum bedraagt voor 2017 € 181.000.

Voor het overzicht van de hoogte en samenstelling van de bezoldiging van de directie wordt verwezen naar de jaarrekening 2017. Uit dit overzicht blijkt dat de bezoldiging over 2017 van de directieleden binnen de gestelde normen valt.

Bestuursleden van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving kunnen aanspraak maken op vergoeding van reiskosten en een vaste vacatievergoeding € 150 (excl. BTW) per bijgewoonde vergadering. De premie voor de bestuursaansprakelijkheidsverzekering wordt betaald door de organisatie. Naast deze vergoedingen ontvangen bestuursleden geen verdere honorering.

4.5 Externe accountant

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. fungeert sinds het boekjaar 2010 als externe accountant van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving, waarbij vanaf boekjaar 2015 de heer F.E. van Kommer RA optreedt als tekenend accountant.

5. Beleid, inspanningen en prestaties

5.1 Ontwikkelingen

Buurtgericht werk en zingeving

Zowel bij Kerkgenootschap Leger des Heils als bij Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg is een grotere geldbehoefte ontstaan voor lokaal en buurtgericht werk. Ook is er de behoefte om de activiteiten op het gebied van zingeving te innoveren en uit te breiden. Hiervoor zijn relatief weinig overheidssubsidies beschikbaar en het bestaande buurtgerichte werk van het Leger des Heils wordt grotendeels bekostigd uit de onbestemde opbrengsten uit fondsenwerving.

Groeidoelstelling inkomsten uit Campagnes en Acties

Eind 2015 is een groeidoelstelling geformuleerd om het netto resultaat van Campagnes en Acties toe te laten nemen met €2,8 miljoen t.o.v. begroting 2015. Het plan voorziet er in dat de bruto-opbrengsten uit Campagnes en Acties t.o.v. 2015 (€10,1 miljoen) over de groeiperiode toegroeien naar €14,4 miljoen. Om deze groei te realiseren worden de wervingscampagnes en -acties geïntensiveerd, hetgeen gepaard gaat met hogere (wervings)kosten van €1,6 miljoen per jaar. De bij dit plan horende meerjarenbegroting is als volgt:

(bedragen in euro's)	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2016	Begroting 2015
<u>Baten uit Campagnes en Acties</u>				
Mailingacties	3.580.896	3.518.731	3.430.110	3.717.461
Incasso-machtigingen	6.881.844	6.285.004	5.409.576	4.487.571
Fondsen op naam	125.000	125.000	125.000	125.000
Landelijke collecte	1.500.000	1.250.000	1.025.000	600.000
Major Giving/ Major Donor	2.345.000	1.875.000	1.500.000	1.200.000
Totaal baten uit Campagnes en Acties	14.432.740	13.053.735	11.489.686	10.130.032
<u>Kosten uit Campagnes en Acties</u>				
Directe wervingskosten	3.744.311	3.763.714	3.766.170	2.338.081
Uitvoeringskosten	1.177.198	1.183.445	1.261.728	1.044.642
Totaal kosten uit Campagnes en Acties	4.921.509	4.947.159	5.027.898	3.382.723
Totaal netto resultaat uit Campagnes en Acties	9.511.231	8.106.576	6.461.788	6.747.308

Eind 2017 is het tweede 'actiejaar' vanuit de groeidoelstelling afgerond. De realisatie (zie onderstaand overzicht) blijft achter bij de bij destijds opgestelde meerjarenbegroting.

(bedragen in euro's)	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
<u>Baten uit Campagnes en Acties</u>		
Mailingacties	4.796.188	3.970.930
Incasso-machtigingen	5.448.567	4.933.073
Fondsen op naam	414.761	505.680
Landelijke collecte	889.319	825.114
Kerstpot	0	7.980
Major Giving/ Major Donor	1.065.905	1.808.838
Major Giving/ Major Donor Giften in natura	0	260.535
Totaal baten uit Campagnes en Acties	12.614.740	12.312.150
<u>Kosten uit Campagnes en Acties</u>		
Directe wervingskosten	5.007.080	4.397.278
Uitvoeringskosten	1.557.193	1.383.078
Totaal kosten uit Campagnes en Acties	6.564.273	5.780.356
Totaal netto resultaat uit Campagnes en Acties	6.050.467	6.531.794

De totale baten uit Campagnes en Acties bedragen over 2017 €12,6 miljoen. Ten opzichte van het oorspronkelijke groeiplan blijven de inkomsten uit major giving, met name vanuit het bedrijfsleven hierop (€0,8 miljoen) achter. De baten uit mailingacties en incasso-machtigingen zijn weliswaar €0,4 miljoen hoger dan voorzien in het oorspronkelijk groeiplan, echter de hiermee samenhangende kosten

van straatwerving en mailingacties zijn eveneens hoger.

De wervingskosten bedroegen in 2017 €6,6 miljoen, hetgeen €1,7 miljoen hoger is dan was voorzien bij het formuleren van de groei doelstelling. De hogere wervingskosten in 2017 t.o.v. het oorspronkelijke groeiplan worden hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere directe wervingskosten voor straatwerving en mailingacties (€0,6 miljoen) en de landelijke collecte (€0,3 miljoen). Daarnaast zijn er in 2017 kosten gemaakt voor incidentele acties bij SBS en Direct Respons Televisie (€0,4 miljoen).

Achterblijvende opbrengsten nalatenschappen

De belangrijkste afwijking van de begroting in 2017 deed zich voor bij de opbrengsten uit nalatenschappen. Deze opbrengsten zijn in 2017 €8,3 miljoen, terwijl een opbrengst was begroot van €12,0 miljoen.

Aantal actieve donateurs neemt toe

Er wordt onderscheid gemaakt naar actieve (laatste gift minder dan 24 maanden geleden) en inactieve donateurs (laatste gift meer dan 24 maanden geleden). Actieve donateurs worden benaderd met thema-mailings. Voor inactieve donateurs is er een 'reactiveringsprogramma'. Als gevolg van de intensivering van de Campagnes en Acties neemt het aantal actieve donateurs toe.

	2015	2016	2017
Aantal actieve donateurs	226.484	246.934	267.934
Aantal inactieve donateurs	311.644	288.513	283.459

5.2 Activiteiten

In het jaar 2017 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

Prospectmailingen

Hoewel de samenleving verder digitaliseert, werft Stichting Leger des Heils Fondsenwerving nog altijd nieuwe donateurs per post met een acceptgiro. De gemiddelde respons op alle prospectmailingen was voor 2017 begroot op 1,9% en dat is ook gerealiseerd. Overall was de gemiddelde gift op alle prospectmailingen €17,26 terwijl €16,00 was verwacht. Een belangrijke reden om deze prospectmailingen uit te voeren is om mensen die eenmalig donateur zijn geweest, te vragen of zij nogmaals willen geven.

Thema mailingen

Actieve donateurs worden vier maal per jaar benaderd met thematische verzoeken om te doneren. Deze mailingen gaan naar donateurs die doneren met een acceptgiro. De respons was in 2017 iets lager dan verwacht (15,4% vs. 16,6%), maar de gemiddelde gift (€23,09 vs. €18,26) was hoger.

Straatwerving

Werving van donateurs op straat, en ook huis aan huis werkt goed. De nieuwe donateurs zijn aanzienlijk jonger (35-55 jaar) dan de bestaande donateurs. Het uiteindelijke succes is afhankelijk van het percentage van deze nieuwe donateurs dat na een jaar nog actief is. Streven is uiteindelijk om 70% van deze nieuwe donateurs te kunnen binden.

Reactivering

Voor inactieve donateurs, die meer dan 24 maanden niet hebben gegeven, is er een apart 'reactiveringsprogramma', dat erop gericht is inactieve donateurs weer tot actieve donateurs te maken. Dit levert bevredigende resultaten op: de gemiddelde respons was met 4,3% beter dan verwacht (4,0%). Ook de gemiddelde gift was beter dan verwacht (€18,67 vs. €15,00).

Telemarketing

Telemarketing wordt op meerdere segmenten toegepast. Er wordt gebeld met bestaande donateurs. Het nabellen van storno's (incasso-machtigingen die door de bank niet kunnen worden uitgevoerd) is effectief: 50% van de bereikte personen heft (alsnog) de reden van de stornering op. Ook het nabellen van donateurs die hun incasso-machtiging hebben ingetrokken is succesvol: 23% van de donateurs geeft een nieuwe machtiging af, vaak voor een lager bedrag; de donateur blijft wel behouden. Aan het eind van ieder gesprek wordt het recht van verzet aangeboden: een donateur kan zich dan laten blokkeren voor telefonische benadering door het Leger des Heils.

Magazine Kans

Magazine Kans wordt verzonden aan actieve donateurs. In de begeleidende brief wordt om een vrijwillige extra bijdrage gevraagd. De respons hierop was met 6,1% lager dan verwacht (8,1%), echter de gemiddelde gift was met €22,95 vs. €17,55 aanzienlijk hoger.

Major Giving

In het kader van de groei-doelstelling 2016-2018 is het bedrijfsleven als kansrijk betiteld. Doel is om structureel relaties aan te knopen met bedrijven en niet alleen voor losse incidentele giften. Het resultaat van inspanningen op dit te terrein valt vooralsnog tegen. In de achterliggende jaren is de keuze gemaakt om fondsenwerving centraal uit te voeren. In de komende jaren wordt het werven van fondsen bij het bedrijfsleven geregionaliseerd, en meer in samenwerking met onderdelen van Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en Kerkgenootschap Leger des Heils uitgevoerd. Het is aannemelijk dat regionale/lokale vertegenwoordigers van het Leger des Heils beter in staat zijn om regionaal/lokaal fondsen te werven voor bestaande dan wel nieuwe activiteiten. Om dit vorm te geven is in 2017 het project 'betrokkenheid bedrijfsleven' gestart, waarin de gezamenlijke Leger des Heils entiteiten handen en voeten geven aan de te volgen strategie hierin.

Landelijke collecte

De opbrengst van de landelijke collecte in 2017 bedroeg € 889.000 en viel enigszins tegen. Begroot was € 1.000.000.

Via de stichting Collecteplan heeft het Leger des Heils in 2017 (evenals een aantal andere collecterende goede doelen) meegewerkt aan een grote test. Een aantal collectanten heeft geïntegreerd pinapparaat (tevens geschikt voor contactloos betalen). Via deze wijze van collecteren werd in 2017 ruim € 20.000 gedoneerd. De (huur)kosten van deze collectebussen zijn echter (nog) relatief hoog.

Periodieke schenkingen

Zowel aan potentiële als bestaande donateurs wordt de optie voorgelegd of zij hun donatie via een zo genoemde schenkingsovereenkomst willen doen. Belangrijk voordeel voor de donateur is dat giften via een schenkingsovereenkomst volledig aftrekbaar zijn van de inkomstenbelasting zonder drempel. In 2017 zijn 217 (begroot: 175) nieuwe schenkingsovereenkomsten afgesloten.

Nalatenschappen

Nalatenschappen zijn en blijven een belangrijke bron van inkomsten voor het Leger des Heils. De opbrengsten zijn echter moeilijk te begroten. Een relatie tussen wervingsactiviteiten en opbrengsten is lastig te leggen. De tijd tussen de datum waarop iemand zijn laatste testament maakt en de datum van overlijden, is gemiddeld zeven jaar. Opbrengsten van wervingsactiviteiten in 2017, die ertoe leiden dat een erflater het Leger des Heils opneemt in zijn testament, vallen gemiddeld genomen dus pas in 2024. De inkomsten aan nalatenschappen bleven in 2017 zeer sterk achter bij de begroting.

Charivergoeding textielinzameling

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving ontvangt van Stichting Leger des Heils ReShare een 'charivergoeding' voor elke kilo ingezameld textiel waarvoor door Stichting Leger des Heils ReShare geen financiële vergoeding betaald hoeft te worden aan derden. Dit voor zover het bedrijfsresultaat van Stichting Leger des Heils ReShare dit toelaat. Deze 'charivergoeding' is bestemd voor Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg. Voor 2017 bedroeg de 'chari-vergoeding' € 340.304 (2016 € 324.396).

Direct Respons TeleVision (DRTV)

DRTV is een middel dat bij meerdere goede doelen goed werkt en de verwachting was dat dit ook voor het Leger des Heils een nieuw kanaal kon zijn om donateurs te werven. Een eerste test is uitgevoerd, begin 2015. Deze resultaten stonden niet tevreden. Een vervolgttest is uitgevoerd in augustus 2017. Doel van het uitzenden van korte spotjes was om de kijker te bewegen tot een actie, bellen met een 0800 nummer en zich als donateur aan te melden, of door een sms te sturen met een eenmalige gift van € 3,00. Deze laatste zal dan nog nagebeld worden met als vraag om donateur te worden. De conclusie van de test in augustus 2017 is dat dit middel voor het Leger des Heils niet werkt.

Actie op TV

In november 2017, tijdens de collecteweek, is een wervingsactie gehouden via de televisieprogramma's Shownieuws en Piets Weerbericht op SBS6. Deze mogelijkheid werd in de loop van oktober 2017 vrij plotseling actueel. Doel was om eind 2017 35.000 SMS-jes a € 3,00 te genereren en om vervolgens deze mensen te benaderen om donateur te worden. De actie was ook bedoeld als ondersteuning voor de collectanten. Begin 2018 is deze actie geëvalueerd. Hoewel het bereik van de programma's hoog was, en er veel extra exposure en positieve reacties in andere (social) media ontstond, is de conclusie dat de fondsenwervende doelstelling bij lange na niet gehaald is. Er werden 14.101 SMS-jes ontvangen en er zijn 977 nieuwe donateurs geworven. Daarmee is dit een niet kostendekkende actie geweest.

Online activiteiten

Online activiteiten maken inmiddels vast onderdeel uit van de multi-channel strategie. De digitale nieuwsbrief wordt iedere twee maanden verzonden. Lezers kunnen vanuit de nieuwsbrief doorklikken naar de website van het Leger des Heils, met meer informatie over activiteiten en de mogelijkheid om te doneren. Donateurs hebben online de mogelijkheid om zelf aan te geven of ze minder post willen ontvangen en de klachtenregeling is digitaal beschikbaar. Daarnaast wordt actie ondernomen om het aantal e-mailadressen van geïnteresseerden uit te breiden o.a. via social media en nieuwe donateurs die via straatwerving worden geworven. In het kader van de groei-doelstelling is een medewerker voor online marketing aangetrokken om alle online activiteiten nadrukkelijker onderdeel te laten zijn van de totale marketingmix.

Social Network Fundraising

Het Leger des Heils neemt al enkele jaren deel aan de Dam tot Dam Loop. Doel is dat deelnemers aan de loop een eigen fondsenwervende actie opzetten om zich te laten sponsoren ten behoeve van een goed doel, het Leger des Heils. Via een speciale actiesite: www.loopwarmvoormensen.nl, kunnen lopers zich inschrijven en een eigen actie starten. Dat blijkt voor veel lopers een lastige opgave. In 2017 is meer aandacht aan besteed om actievoerders te ondersteunen, inhoudelijk maar ook door een minimaal sponsor bedrag vast te stellen. In 2017 heeft dit ruim € 5.000 opgebracht.

Een soortgelijke actie wordt in december gevoerd met www.kerstpot.nl. Doel is om uiteindelijk van de Kerstpot, op straat en online samen, een jaarlijkse actie te maken die niet alleen geld oplevert maar ook de zichtbaarheid van het Leger nog verder verbetert in de voor het Leger des Heils belangrijke maand december. Ook in 2017 werd de digitale collectebus ingezet, via het platform digicollect. Deze digitale collectebus kan een collectant, eventueel naast de fysieke collectebus, inzetten bij vrienden en bekenden. Daarnaast is dit een uitkomst voor collectanten die niet in staat zijn om fysiek langs de deuren te gaan. In 2017 was de opbrengst hieruit ruim € 10.000.

5.3 Kwaliteit en klachtenverantwoording Fondsenwerving

Onderdeel van het kwaliteitsbeleid van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving is een heldere klachtenprocedure. Deze is beschikbaar op de website van het Leger des Heils. Klachten die binnenkomen, worden centraal gedocumenteerd in een klachtenregister. Dit geldt uitsluitend voor inhoudelijke en schriftelijke klachten en klachten die via e-mail binnenkomen.

In 2017 werden 2 miljoen mailpacks verspreid, waarvan 1,4 miljoen aan actieve donateurs en 0,6 miljoen aan potentiële donateurs. In 2017 werden 37 klachten geregistreerd. Daarnaast wordt er ook regelmatig telefonisch contact gezocht met het service center. Dit betreft meestal vragen over incasso's, benadering via telemarketing en onjuiste verwerking van een adreswijziging of overlijden. Deze telefoontjes worden niet geregistreerd en direct afgehandeld. Al enkele jaren zijn de klachten niet van dien aard dat het beleid hierop aangepast dient te worden.

5.4 Risico's en onzekerheden

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving is onderdeel van het Leger des Heils in Nederland. Het Leger des Heils in Nederland kent een integraal risicomanagement waarmee risico's in kaart worden gebracht en geëvalueerd. Met de uitkomsten uit de analyse wordt proactief omgegaan, waardoor risico's beter worden beheerst. Indien nodig worden beheersmaatregelen genomen en geïmplementeerd.

Risicomanagement wordt binnen het Leger des Heils toegepast op drie niveaus: strategisch-tactisch-niveau, procesniveau en individueel casusniveau. In het kader van deze verslaggeving wordt op het strategisch-tactische niveau ingegaan op risico's die van invloed zijn op fondsenwerving.

Imago

De brede activiteiten van het Leger des Heils in de samenleving en de betrokkenheid van grote groepen medewerkers en vrijwilligers, maakt dat de organisatie kwetsbaar is voor gevolgen van negatieve publiciteit. Het imago van het Leger des Heils als merk is sterk, maar verdient blijvend aandacht. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat het publiek het Leger des Heils een hoge waardering geeft, maar de organisatie in mindere mate herkent als een goed doel. Het Leger des Heils hanteert duidelijke interne communicatieprotocollen, waarbij wordt gevraagd van de medewerkers om zorgvuldig met interne en externe communicatie om te gaan. Het organiseren van evenementen of deelnemen aan landelijke evenementen van anderen, draagt positief bij aan imago en fondsenwerving.

Onze projecten voor internationale ontwikkelingssamenwerking worden geïnitieerd en uitgevoerd door lokale afdelingen van het Leger des Heils in de hele wereld, waarbij een gestroomlijnde projectuitvoering niet altijd gegarandeerd is. Aangezien het hier gaat om de inzet van publieksgelden vanuit Nederland ten behoeve van kwetsbare mensen in ontwikkelingslanden, is zorgvuldigheid bij iedere stap in de projectopzet, -uitvoering en -rapportage noodzakelijk. Onjuistheden kunnen snel uitwerking hebben op het imago van het Leger des Heils in Nederland. Hiertoe is een specifieke kwaliteitsorganisatie door het Leger des Heils (nationaal en internationaal) ingericht die vanuit meerdere invalshoeken toezicht houdt.

Daarnaast werkt Leger des Heils Nederland in toenemende mate samen met collega-ontwikkelingsorganisaties uit Nederland waarmee in coalitieverband wordt gewerkt. Door vooraf heldere afspraken te maken over doel en werkwijze wordt het risico van fouten en teleurstellingen grotendeels weggenomen.

Veranderingen in wet- en regelgeving en geefgedrag

Wet- en regelgeving omtrent privacy voor de burger maken werving van nieuwe donateurs lastiger. Tevens is er een risico op afhaken van bestaande en benaderen van nieuwe donateurs vanwege de stringenter privacywetgeving. Daarbij verbinden donateurs zich vaak voor een kortere periode aan de gekozen organisatie. Gezien het grote aantal fondsenwervende instellingen in Nederland, is er een risico dat instellingen elkaar beconcurreren op de goededoelenmarkt.

Het Leger des Heils zal in antwoord op deze ontwikkelingen meer gebruik gaan maken van andere manieren van werven, zoals online werving, lokale werving, evenementen en social network-evenementen die inspelen op grotere betrokkenheid en beleving van bestaande en potentiële donateurs.

Gegevensverwerking en privacy

De risico's op het gebied van bescherming van persoonsgegevens nemen toe. Enerzijds wordt intensiever gebruik gemaakt van geautomatiseerde gegevensverwerking. Anderzijds wordt regelgeving op het gebied van privacy strikter.

In mei 2018 gaat de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in. Deze verordening heeft betrekking op de bescherming van persoonsgegevens. Het Leger des Heils verwerkt veel persoonsgegevens: van vrijwilligers, donateurs, deelnemers, medewerkers, officieren, en personen met wie we samenwerken. In 2017 is het Leger des Heils een project gestart om aan de eisen van de AVG te kunnen voldoen.

In Nederland bestaat al de 'meldplicht datalekken'. Indien er persoonsgegevens zijn gelekt, ingezien zijn door derden die met die gegevens niets te maken hadden, of als gegevens kwijt zijn geraakt, moet dit gemeld worden aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Intern binnen het Leger des Heils is een datalekcommissie ingesteld. Medewerkers en vrijwilligers zijn gehouden deze commissie te informeren als een vermoeden bestaat dat er een datalek is geweest. De datalekcommissie beoordeelt vervolgens of gemeld moet worden bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Verhouding kosten-opbrengsten Campagnes en Acties

De eind 2015 geformuleerd groei-doelstelling om na een periode van drie jaar het netto resultaat van Campagnes en Acties toe te laten nemen met €2,8 miljoen, gaat gepaard met hogere wervingskosten. Gedurende deze drie jaar liggen de wervingskosten op het hogere niveau, terwijl de inkomsten nog niet het structureel hogere niveau halen. Door monitoring van de resultaten wordt, per wervingsactiviteit, de kosten-batenverhouding in de gaten worden gehouden. Op basis van evaluatie wordt besloten of, en met welke wervingsactiviteiten, de ingezette (kosten)intensievere fondsenwerving wordt doorgezet.

Ontvangsten nalatenschappen

Nalatenschappen zijn een belangrijke inkomstenbron voor de organisatie. Hoewel deze inkomsten over jaren stabiel zijn, met een licht stijgende trend, is het moeilijk te voorspellen in welk jaar en in welke omvang nalatenschappen daadwerkelijk worden ontvangen. Zo bleven in 2017 de werkelijke inkomsten €3,7 miljoen achter bij de begroting. Stichting Leger des Heils Fondsenwerving zelf heeft weliswaar niet direct met (de gevolgen van) deze onzekerheid te maken, echter voor de uitvoerende entiteiten van het Leger des Heils in Nederland betekent dit dat zij hiermee bij de bestedingen aan doelstellingen rekening moeten houden. Stichting Leger des Heils Fondsenwerving heeft daarom in de begroting 2018 deze opbrengstenpost (ten opzichte van de begroting 2017) aanmerkelijk naar beneden bijgesteld.

5.5 Vooruitzichten

De wervingskracht van het Leger des Heils is sterk afhankelijk van de goede naam die de organisatie heeft bij het Nederlandse publiek. Daarom blijven wij het publiek gericht informeren over het Leger des Heils: wie wij zijn, wat wij doen, voor wie wij dat doen en waarom wij dat doen.

De groei-doelstelling die eind 2015 werd geformuleerd beoogde een hogere netto-opbrengst uit Campagnes en Acties van netto € 2,8 miljoen. Na het tweede actiejaar (2017) is duidelijk dat de realisatie achterblijft bij de geformuleerde doelstelling. De groei van het aantal actieve donateurs is echter bemoedigend voor de langere termijn. Door monitoring van de resultaten zal, per wervingsactiviteit, de kosten-batenverhouding in de gaten worden gehouden. In 2018 vindt een eerste evaluatie plaats op basis waarvan besloten wordt of, en met welke wervingsactiviteiten, de ingezette (kosten)intensievere fondsenwerving wordt doorgezet.

Belangrijk speerpunt ligt bij major giving: het bedrijfsleven en particuliere major donors bieden nog onbenutte kansen. Om dit te realiseren gaan wij onze behoefte aan geld en ondersteuning meer concretiseren: per regio, per plaats, per wijk en per project.

De landelijke collecte heeft nog enige groeipotentie, naar verwachting nog € 100.000 per jaar, gedurende nog een aantal jaren. Net zo belangrijk is dat deze activiteit de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het Leger des Heils op straat vergroot.

Telemarketing blijft een belangrijk instrument in het behoud en opwaarderen van donateurs, echter dit blijven 'warme' gesprekken met bestaande relaties.

De charivergoeding die Stichting Leger des Heils ReShare afdraagt staat onder druk omdat steeds minder gemeenten de inzameling van textiel om niet gunnen aan het Leger des Heils. Voor de komende jaren wordt dan ook een afname van deze vergoeding voorzien.

Voorzien is dat in 2018 in totaal € 15.110.000 wordt besteed aan doelstellingen. Deze bestedingen betreffen voornamelijk activiteiten gericht op maatschappelijke participatie (buurtwerk, sociale vakanties, kerkelijke sociale hulpverlening) en projecten op het gebied van internationale ontwikkelingssamenwerking.

De beschikbare bijdragen 2018 aan Stichting Leger des Heils, Internationale Ontwikkeling & Samenwerking, Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg, Kerkgenootschap Leger des Heils zijn respectievelijk € 9.440.000, € 2.250.000, € 2.890.000 en € 530.000

5.6 Begroting 2018

De begroting voor 2018 is als volgt:

(bedragen in euro's)	Begroting 2018	Realisatie 2017
<u>Baten</u>		
Baten Campagnes en Acties	13.174.376	12.614.740
Baten Nalatenschappen en Schenkingen	10.467.920	8.315.431
Baten acties derden	1.516.276	719.414
Totaal baten Fondsenwerving	25.158.572	21.649.585
<u>Kosten</u>		
Kosten Campagnes en Acties	6.520.662	7.145.941
Kosten Nalatenschappen en Schenkingen	1.030.251	982.252
Totaal kosten Fondsenwerving	7.550.913	8.128.193
<u>Bestedingen</u>		
Besteed aan doelstelling	15.109.399	13.661.878
Besteed aan voorlichting	822.618	905.773
Totaal kosten uit Nalatenschappen en Schenkingen	15.932.017	14.567.652
Totaal resultaat Fondsenwerving (excl.fin.baten-lasten)	1.675.642	-1.046.259

Almere, juni 2018

Envoy drs. H.M. van Teijlingen
Stichtingsdirecteur

en

drs. W.H.M. van Heugten
Operationeel Directeur

II JAARREKENING 2017

Balans per 31 december 2017

BALANS PER 31 DECEMBER 2017				
(na resultaatbestemming) (bedragen in euro)			31 december 2017	31 december 2016
Actief				
<u>VASTE ACTIVA</u>				
			0	0
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>				
Rekening courant stichting Leger des Heils	1	2.913.343		3.316.623
Overige vorderingen	2	8.936.582		9.490.834
			11.849.925	12.807.457
Totaal			<u>11.849.925</u>	<u>12.807.457</u>
<u>Passief</u>				
<u>RESERVES EN FONDSSEN</u>				
Continuïteitsreserve	3	2.406.190		2.062.976
Bestemmingsfondsen	4	8.461.101		9.822.461
			10.867.291	11.885.437
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>				
Crediteuren	5	472.284		185.202
Overige schulden	6	510.350		736.818
			982.634	922.020
Totaal			<u>11.849.925</u>	<u>12.807.457</u>

Staat van Baten en Lasten over 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017			
	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
BATEN			
<u>Baten Campagnes en acties</u>			
Baten van particulieren	11.469.755	11.656.189	10.831.667
Baten van bedrijven	333.306	351.563	573.588
Baten van loterijorganisaties	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	0	194.000	157.713
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	484.292	425.000	437.799
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.046.801	1.768.809	762.543
Totaal Campagnes en acties	13.334.154	14.395.560	12.763.311
<u>Baten Nalatenschappen en schenkingen</u>			
Baten van particulieren	8.315.431	11.967.920	12.891.896
Totaal Nalatenschappen en schenkingen	8.315.431	11.967.920	12.891.896
SOM VAN DE GEWORVEN BATEN	21.649.585	26.363.480	25.655.207
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	0	0	0
Overige baten	0	0	0
SOM VAN DE BATEN	21.649.585	26.363.480	25.655.207
LASTEN			
<u>Besteed aan doelstellingen</u>			
Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg	3.570.984	4.378.000	4.237.611
Kerkgenootschap Leger des Heils afdeling Internationale Ontwikkeling & Samenwerking	1.618.989	2.345.871	1.011.912
Kerkgenootschap Leger des Heils	1.138.726	585.750	725.887
Stichting Leger des Heils	7.333.179	10.993.182	11.905.746
Stichting Leger des Heils ReShare	0	125.000	0
Overige partijen	0	0	14.244
Voorlichting	905.773	565.456	580.066
Totaal besteed aan doelstellingen	14.567.652	18.993.259	18.475.466
<u>Wervingskosten Campagnes en acties</u>			
Directe wervingskosten	5.007.080	4.284.115	4.397.278
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.557.193	1.269.171	1.383.078
Totaal wervingskosten Campagnes en acties	6.564.273	5.553.286	5.780.356
<u>Wervingskosten Nalatenschappen en schenkingen</u>			
Directe wervingskosten	241.275	330.000	175.352
Uitvoeringskosten eigen organisatie	493.984	529.825	540.532
Totaal wervingskosten Nalatenschappen en schenkingen	735.260	859.825	715.884
Totaal wervingskosten	7.299.533	6.413.111	6.496.239
Kosten beheer en administratie Campagnes en acties	581.668	641.636	687.296
Kosten beheer en administratie Nalatenschappen en schenkingen	246.992	264.913	270.266
Totaal kosten beheer en administratie	828.660	906.549	957.562
SOM VAN DE LASTEN	22.695.844	26.312.919	25.929.268
SALDO voor financiële baten en lasten	-1.046.259	50.561	-274.061
Financiële baten en lasten	28.113	50.000	93.714
SALDO VAN DE BATEN EN LASTEN	-1.018.146	100.561	-180.347
<u>Bestemming saldo der baten en lasten:</u>			
<u>Toevoeging/onttrekking aan continuïteitsreserve</u>			
Welzijns- en Gezondheidszorg	-1.355.671	-509.085	-1.578.484
Internationale Ontwikkeling & Samenwerking	-206.437	-137.562	-129.663
	-1.562.108	-646.647	-1.708.148
<u>Toevoeging/onttrekking aan bestemmingsfonds</u>			
Fondsen op naam	404.888	45.172	541.211
Bestemmingsfonds Welzijns- en Gezondheidszorg	-279.292	297.036	427.157
Bestemmingsfonds Internationale Ontwikkeling & Samenwerking	-216.532	120.000	175.667
Bestemmingsfonds Kerkgenootschap Leger des Heils	-371.786	0	234.377
Bestemmingsfonds One Army	869	-5.175	-37.977
Bestemmingsfonds Arbeidsreintegratie	952.661	-59.825	201.106
Landelijke collecte nog verdelen	53.154	350.000	-13.740
	543.962	747.208	1.527.801
SALDO VAN DE BESTEMMING	-1.018.146	100.561	-180.347

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Algemene gegevens

De activiteiten van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving, statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudend te Almere, betreffen voornamelijk het werven van fondsen ten behoeve van de maatschappelijke en humanitaire activiteiten van de instellingen en organisaties die uitgaan van het Leger des Heils in Nederland. De stichting tracht haar doel o.a. te bereiken door het organiseren van inzamelingen in overeenstemming met de richtlijnen en voorwaarden van de Erkenningregeling Goede Doelen. De cijfers uit de jaarrekening van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving worden tevens opgenomen in de jaarrekening van het Leger des Heils in Nederland.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 en titel 9 BW2.

Stelselwijzigingen

In oktober 2016 is door de Raad voor de Jaarverslaggeving RJ-Uiting 2016-13 uitgebracht met als gevolg dat de Richtlijn 650 voor Fondsenwervende organisaties is aangepast. Deze Richtlijn moet voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2017 worden toegepast. Door de introductie van deze Richtlijn is voornamelijk de presentatie van de baten aangepast en zijn de vergelijkende cijfers geherrubriceerd om vergelijking mogelijk te maken. Als gevolg van de toepassing van deze Richtlijn is de waardering van vruchtgebruiken uit nalatenschappen aangepast. Onder de oude Richtlijn was de waardering nihil.

Het effect van deze aanpassing is als volgt:

	Eindbalans 2016	Beginbalans 2017
Debiteuren nalatenschappen	7.908.196	9.474.741
Rekening courant Stg.Leger des Heils	4.883.169	3.316.623

Vergelijking met voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de hiervoor vermeldde toegepaste stelselwijziging als gevolg van de aanpassing van Richtlijn 650. Daarnaast is als gevolg van een ander inzicht in de presentatie een reclassificatie van de langlopende lening met Stichting Leger des Heils van €4,5 mln naar de kortlopende vorderingen verwerkt.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening worden verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen gemaakt. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

De volgende juridische entiteiten van het Leger des Heils in Nederland worden als met Stichting Leger des Heils Fondsenwerving verbonden partijen aangemerkt:

- Stichting Leger des Heils
- Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg
- Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering
- Stichting Leger des Heils Dienstverlening
- Stichting Leger des Heils ReShare
- Kerkgenootschap Leger des Heils
- Stichting Majoor Bosshardtprijs voor een betere samenleving
- Scouting Vereniging Leger des Heils

Stichting Leger des Heils

- Onbestemde nalatenschappen en periodieke schenkingen worden, onder aftrek van de door de afdeling nalatenschappen en schenkingen gemaakte kosten, afgedragen aan Stichting Leger des Heils die deze verdeeld over de entiteiten Stichting Leger des Heils Welzijns- Gezondheidszorg, het Kerkgenootschap Leger des Heils en Kerkgenootschap Leger des Heils afdeling Internationale Ontwikkeling en Samenwerking (IOS) in de verhouding: 45-45-10. Ultimo 2017 is het saldo onbestemde nalatenschappen en periodieke schenkingen € 7,3 miljoen (2016: € 11,9 miljoen) als bijdrage verstrekt aan Stichting Leger des Heils.
- Voorts is Stichting Leger des Heils verantwoordelijk voor het beheer van de financiën en de verdeling van de centrale inkomsten over de andere stichtingen en het kerkgenootschap. De financiële transacties verlopen via de rekening-courant met de stichting. De rente over het saldo van deze rekening-courant wordt verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg

- Onbestemde opbrengsten uit direct marketing activiteiten worden verdeeld over de entiteiten Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en Kerkgenootschap Leger des Heils Internationale Ontwikkeling en Samenwerking in de verhouding: 90-10.
- De opbrengst van de landelijke collecte voor het Leger des Heils wordt na inhouding van 12,5% voor de organisatiekosten, ter beschikking gesteld aan de korpsen of de W&G afdeling die lokaal hebben gecollecteerd. De resterende (onbestemde) collecteopbrengst wordt verdeeld over de entiteiten stichting Leger des Heils Welzijns- Gezondheidszorg, het Kerkgenootschap Leger des Heils en de Kerkgenootschap Leger des Heils afdeling Internationale Ontwikkeling en Samenwerking (IOS) in de verhouding: 45-45-10.
- De omvang van de onbestemde opbrengsten uit direct marketing activiteiten en de opbrengst van de landelijke collecte is weergegeven in de toelichting op de staat van baten.

Stichting Leger des Heils Dienstverlening

- Stichting Leger des Heils Dienstverlening verricht, op basis van een dienstverleningsovereenkomst, tegen kostprijs diensten en uitvoerende werkzaamheden (onder andere) ten behoeve van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving. Deze diensten en werkzaamheden bestaan voornamelijk uit inleen van personeel, het afhandelen van nalatenschapsdossiers, ICT-dienstverlening, huur, externe communicatie en overige ondersteunende diensten.
- De omvang van de geleverde diensten is weergegeven in de toelichting op de staat van baten.

Stichting Leger des Heils Reshare

- Stichting Leger des Heils ReShare zamelt textiel in. Voor elke kilo ingezameld textiel waarvoor door Stichting Leger des Heils ReShare geen financiële vergoeding betaald hoeft te worden aan derden, ontvangt Stichting Leger des Heils Fondsenwerving een 'charivergoeding'. Dit voor zover het bedrijfsresultaat van Stichting Leger des Heils ReShare dit toelaat. Deze 'charivergoeding' is bestemd voor Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg. Voor 2017 bedroeg de 'chari-vergoeding' € 340.304 (2016 € 324.396).

Kerkgenootschap Leger des Heils afdeling Internationale Ontwikkeling en Samenwerking

- Onbestemde opbrengsten uit direct marketing activiteiten worden verdeeld over de entiteiten Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en Kerkgenootschap Leger des Heils Internationale Ontwikkeling en Samenwerking in de verhouding: 90-10.
- De opbrengst van de landelijke collecte voor het Leger des Heils wordt na inhouding van 12,5% voor de organisatiekosten, ter beschikking gesteld aan de korpsen of de W&G afdeling die lokaal hebben gecollecteerd. De resterende (onbestemde) collecteopbrengst wordt verdeeld over de entiteit Stichting Leger des Heils Welzijns- Gezondheidszorg, het Kerkgenootschap Leger des Heils en Kerkgenootschap Leger des Heils afdeling Internationale Ontwikkeling en Samenwerking (IOS) in de verhouding: 45-45-10.
- De omvang van de onbestemde opbrengsten uit direct marketing activiteiten en de opbrengst van de landelijke collecte is weergegeven in de toelichting op de staat van baten.

Kerkgenootschap Leger des Heils

- De opbrengst van de landelijke collecte voor het Leger des Heils wordt na inhouding van 12,5% voor de organisatiekosten, ter beschikking gesteld aan de korpsen of de W&G afdeling die lokaal hebben gecollecteerd. De resterende (onbestemde) collecteopbrengst wordt verdeeld over de entiteit Stichting Leger des Heils Welzijns- Gezondheidszorg, het Kerkgenootschap Leger des

Heils en Kerkgenootschap Leger des Heils afdeling Internationale Ontwikkeling en Samenwerking (IOS) in de verhouding: 45-45-10.

- De omvang van de opbrengst van de landelijke collecte is weergegeven in de toelichting op de staat van baten.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Vorderingen uit nalatenschappen en schenkingen

De uit nalatenschappen verworven kapitalen waarop derden een vruchtgebruik hebben, worden in de jaarrekening verwerkt. De waarderingsmethodiek die wordt gehanteerd, is gestoeld op de berekening die de belastingdienst hanteert voor de berekening van erf- en schenkbelasting. De vorderingen uit hoofde van deze waardering zijn opgenomen op de balans. De baten worden via de staat van baten en lasten verwerkt, waarna de baten tot het moment van vrijval in een bestemmingsfonds bij Stichting Leger des Heils worden opgenomen.

Reserves en fondsen

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan zijn verplichtingen kan voldoen. De bestemmingsfondsen betreffen een deel van de middelen waaraan door derden een specifieke besteding is gegeven.

Alle vermogensmutaties worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Op verzoek van de besturen van de stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en het Kerkgenootschap Leger des Heils (inzake Internationale Ontwikkelingssamenwerking) worden bijdragen ter beschikking gesteld. Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsfondsen worden eveneens in de staat van baten en lasten verantwoord.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Grondslagen van waardering van het resultaat

Algemeen

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden in de staat van baten en lasten verwerkt; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen in de desbetreffende bestemmingsreserve resp. bestemmingsfonds. Een onttrekking aan bestemmingsreserve resp. –fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Giften

Giften worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Collecten

Collecten worden verantwoord in het jaar waarin de collecten volgens het collecterooster hebben plaatsgevonden.

Nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld als op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een redelijke schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden bij zuiver vruchtgebruik in de staat van baten en lasten opgenomen als verwachte bedragen. Het overig vruchtgebruik wordt alleen in de toelichting vermeld. Deze worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van de blote eigendom.

Subsidies van overheden

Subsidies van overheden ontvangen voor de uitvoering van projecten of programma's, waarbij de subsidiegever als financier optreedt, worden voor het bestede deel afzonderlijk onder de baten verantwoord.

Baten acties derden

Baten acties derden worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen. Stichting Leger des Heils Fondsenwerving ontvangt van EO-Metterdaad gelden voor diverse projecten (o.a. Sint-Maarten Hurricane en WASH-projecten).

Stichting Leger des Heils Fondsenwerving heeft over 2017 voor de door Leger des Heils ReShare ingezamelde charitatieve kilo's textiel een vergoeding ontvangen.

Giften in natura

Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft.

Financiële baten en lasten

Financiële baten en lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa/passiva.

Kostentoerekening

Voor de toerekening van de kosten wordt jaarlijks dezelfde systematiek toegepast. Hierbij wordt de aanbeveling 'Kosten toerekening Beheer en Administratie' van Goede Doelen Nederland gevolgd.

Direct aan fondsenwervende activiteiten toe te wijzen kosten worden gepresenteerd als directe wervingskosten.

Kosten voor beheer en administratie en niet direct toerekenbare kosten kunnen niet rechtstreeks aan de doelstelling en/of fondsenwerving worden toegerekend en worden weergegeven als indirecte kosten. De niet direct toerekenbare kosten worden op basis van de personeelsformatie toegerekend aan de doelstellingen en beheer en administratie.

Toelichting op de balans

1. Rekening courant Stichting Leger des Heils

Het liquiditeiten- en vermogensbeheer van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving vindt plaats door Stichting Leger des Heils die binnen het Leger des Heils in Nederland verantwoordelijk is voor het liquiditeiten- en vermogensbeheer van alle entiteiten van het Leger des Heils. Stichting Leger des Heils Fondsenwerving kan voor de benodigde liquiditeiten een beroep doen op Stichting Leger des Heils voor het beschikbaar stellen van rekening courant krediet.

2. Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	Stand per 31 dec. 2017	Stand per 31 dec. 2016
Vorderingen uit nalatenschappen en schenkingen	8.695.063	9.474.741
Diversen	228.786	48
Waarborgsom	1.361	1.361
Nog te ontvangen MFS	11.371	14.683
Totaal overige vorderingen	8.936.582	9.490.834

De vordering uit nalatenschappen en schenkingen vloeit voort uit de waardering van de nog te ontvangen baten uit nalatenschappen en schenkingen.

De post diversen betreft gelden uit ontvangen spaarbrieven

Het nog te ontvangen MFS bedrag heeft betrekking op het MFS-2 programma.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. Het komt voor dat vorderingen uit nalatenschappen langer dan een jaar openstaan.

3. Continuïteitsreserve

De specificatie is als volgt:

	Stand per 31-12-2016	Baten eigen fondsenwerving	Rente baten	Overige kosten	Besteding aan	Reclas- sificatie	Stand per 31-12-2017
W&G	945.863	8.381.070	3.256	6.120.478	2.666.858	952.661	1.495.514
IOS	1.117.113	1.303.882	2.665	680.053	832.931		910.676
Totaal	2.062.976	9.684.952	5.921	6.800.531	3.499.789	952.661	2.406.190

De continuïteitsreserve dient ter waarborging van de continuïteit van activiteiten die niet, of niet volledig, uit overheidssubsidies of bijdragen door gebruikers kunnen worden gefinancierd. Op basis van exploitatiebegrotingen worden, op verzoek van de besturen van de stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en het Kerkgenootschap Leger des Heils (inzake Internationale Ontwikkelingssamenwerking), bijdragen ter beschikking gesteld.

Medio 2017 is besloten om het bestemmingsfonds Arbeidsreïntegratie over te hevelen naar de continuïteitsreserve voor Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg.

4. Bestemmingsfondsen

De specificatie is als volgt:

	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2016
Fondsen op naam	3.857.399	3.452.511
Bestemmingsfonds stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg	1.826.933	2.106.226
Bestemmingsfonds Internationale Ontwikkeling & Samenwerking	671.892	888.424
Bestemmingsfonds Kerkgenootschap Leger des Heils	943.747	1.315.533
Landelijke collecte	826.139	772.985
Bestemmingsfonds One Army	334.991	334.122
Bestemmingsfonds Arbeidsreïntegratie	0	952.661
Totaal bestemmingsfondsen	8.461.101	9.822.462

Fondsen op naam

Fondsen op naam worden gevormd vanuit bepaalde giften, waarbij de gever een specifiek doel, wijze en termijn van uitkering uit het fonds heeft vastgelegd. Aan deze fondsen wordt rente toegerekend ter hoogte van de jaarlijkse performance van de beleggingen door Stichting Leger des Heils. Ten laste van het fonds wordt jaarlijks een, met de gever overeengekomen, bedrag of promillage in rekening gebracht ter dekking van de kosten beheer en administratie

Het verloop is als volgt:

	Stand per 31-12-2016	Baten eigen fondsen-	Rente baten	Kosten beheer en administratie	Besteding aan doelstelling	Stand per 31-12-2017
Nienhuis-Hammer fonds	353.856		5.462	708	20.000	338.610
Babs Nienhuis ASS/ASB Muziekfonds	250.000		3.971	500		253.471
J. en A. fonds	86.553		1.375	173		87.754
Roubos-van der Starre fonds	824.710		13.100	1.649		836.160
Het Judith en Adri-Thom Bakker fonds	3.808		60	8		3.860
Majoor Alida Bosshardt Fonds	762.332	840	11.919	1.525	24.694	748.873
Fonds Nieuw Leven	252.440		4.010	505		255.945
Koos & Henny Tingafonds	60.117	6.624	1.008	120		67.629
Muziekfonds Utrecht	229.108		3.591	458	6.000	226.241
Fred de Ridder fonds	291.973	100.000	5.389	584		396.779
Vicarien Roest van Limburg fonds	153.937		2.445	308		156.074
Pasha's Children Fonds	8.679		0	17	8.679	-17
JMN Fonds	175.000	162.742	4.074	350	5.445	336.020
Dr.G.J. Schneiderfonds	0	150.000	0	0		150.000
	<u>3.452.511</u>	<u>420.206</u>	<u>56.404</u>	<u>6.905</u>	<u>64.818</u>	<u>3.857.399</u>

Doel van het Nienhuis-Hammer fonds is: "Ondersteuning van de Leger des Heils scoutinggroepen in Nederland"

Doel van het Babs Nienhuis ASS/ASB Muziekfonds is: "ondersteuning van kosten- en projecten van ASS en ASB die niet onder de normale exploitatie vallen"

Doel van het J. en A. fonds is: "Ondersteuning van Leger des Heils activiteiten in centra voor ouderen en in de zogenaamde hospices voor terminaal zieken".

Doel van het Roubos-van der Starre fonds is: "Het scheppen van voorwaarden voor de verzorging en begeleiding van ouderen in Leger des Heils centra voor ouderenzorg".

Doel van het Judith en Adri-Thom Bakker fonds is: "Het ondersteunen van Leger des Heils activiteiten in centra voor palliatieve zorg voor kinderen, de zo geheten kindershospices, in Nederland en Goodwillcentra in Amsterdam".

Het Majoor Alida Bosshardt fonds heeft een driedelige doelstelling met speciale verbinding naar die werksoorten van het Leger des Heils waar de majoor een bijzondere band mee voelde:

- Leger des Heils goodwillwerk in Amsterdam;
- Leger des Heils evangelisatiewerk in Nederland;
- Leger des Heils werk in ontwikkelingslanden.

Het fonds is pro rata beschikbaar voor deze drie aandachtsvelden.

Doel van het fonds Nieuw Leven is: "Ondersteuning van Leger des Heils activiteiten op het terrein van jeugdhulpverlening in Rusland en het faciliteren van de opleiding voor officieren van het Leger des Heils in Rusland".

Doel van het Koos & Henny Tingafonds is: "Pastorale ondersteuning, jeugdactiviteiten van het Korps Amsterdam West en Agona Duakwa Clinic in Ghana".

Uit een nalatenschap is in 2012 het Muziekfonds korpsen regio Utrecht tot stand gekomen. Het testament stelde hiervoor als doel: "De gelden uit de erfenis aan te wenden ten behoeve van de muziekkorpsen van het Leger des Heils te Utrecht". Het bestuur heeft eind 2011 besloten om dit te

interpreteren als zijnde de korpsen in de provincie Utrecht. Het Muziekfonds is geactiveerd in 2012 omdat toen de nalatenschap is afgewikkeld en afgerekend. Besloten is tevens om de besteding als volgt vorm te geven:

- jaarlijks ontvangen korpsen in de provincie Utrecht een vaste uitkering van € 1.500, mits deze aantoonbaar besteed wordt aan muziekonderwijs;
- Deze korpsen kunnen projectsubsidie aanvragen voor de aanschaf van muziekinstrumenten. Projectaanvragen worden beoordeeld en toegekend door het bestuur van Kerkgenootschap Leger des Heils;
- Het vruchtgebruik van de gelden die niet zijn besteed, komt ten gunste van het jaarlijks door Kerkgenootschap Leger des Heils georganiseerd School of Performing Arts (SPA) kamp.

Doel van het in 2013 gestarte Fred de Ridder fonds is om projecten te ondersteunen die vallen binnen een of meerdere van onderstaande werksoorten:

- Donatie aan Stichting Vrienden van Buitenhaeghe;
- Concrete hulp aan ouderen en kinderen;
- Ontwikkelingssamenwerking;
- Voedselvoorziening, medische behandelingen en medische hulpmiddelen.

Doel van het in 2015 gestarte Vicarien Roest van Limburg fonds is om projecten in het kader van maatschappelijk werk te ondersteunen die vallen binnen één of meerdere van de werksoorten Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg en Kerkgenootschap Leger des Heils.

Doel van het in 2016 gestarte Pasha's Children Fonds is zorg voor gehandicapte kinderen in het buitenland.

Doel van het in 2016 gestarte JMN Fonds is om ervoor te zorgen dat kinderen die aangewezen zijn op bescherming die ook kunnen krijgen op het moment dat het kind dat zelf nodig vindt.

Doel van het in 2017 gestarte Dr. G.J. Schneiderfonds is ondersteuning van Leger des Heils activiteiten in centra voor maatschappelijke zorg in het Koninkrijk der Nederlanden.

Bestemmingsfonds stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg

Dit bestemmingsfonds is gevormd vanuit nog niet of niet geheel bestede giften met een specifieke (door de gever bepaalde) bestemming ten behoeve van lasten die niet uit subsidies of bijdragen door gebruikers kunnen worden gedekt.

Het verloop is als volgt:

	Stand per 31-12-2016	Baten eigen fondsen werving	Rente Baten	Besteed aan Doelstelling	Stand per 31-12-2017
Kindercoaching	698.417	188.860	1794,35	205.426	683.645
De Enk Apeldoorn	526.298		1.368		527.666
Daklozen	152.655	9.033	409		162.097
Maatschappelijke Dienstverlening	70.286		183		70.469
W&G Rotterdam	74.810	11.000	186	17.600	68.395
Te verdelen Major Giving	155.270		287	89.475	66.082
W&G Amsterdam	4.663	137.527	81	84.708	57.563
W&G Noord Holland	35.470	29.450	104	20.280	44.744
Trompendaal	37.467		97		37.565
Dienstencentrum Eindhoven	34.622		90		34.712
W&G Flevoland	26.946	1.000	70	1.000	27.016
Instroomhuis GWCA	20.641		54		20.694
Inventaris Hospices	11.960		31		11.991
Vast en Verder	9.588		24	399	9.213
W&G Gelderland	41.321	32.694	60	69.014	5.061
Bij Bosshardt	10.883	1.690	14	12.567	19
Vrouwenopvang	769		0	769	0
W&G Noord	44.708	30.549	0	75.257	0
Kinderprojecten	3.266		0	3.266	0
LJ&R	19.307	4.965	0	24.271	0
Tienermoeders	148		0	148	0
Grijsgenoegen	2.449	100	0	2.549	0
Soepbus algemeen	15		0	15	0
Sociale vakanties W&G	-1.392	10.482	0	9.089	0
W&G Den Haag	-175	6.811	0	6.635	0
Sportattributen	325		0	325	0
Kinderhospice Lindenhofje	439		0	439	0
W&G Overijssel	3.045	18.301	0	21.346	0
LdH Academie	0	35.000	0	35.000	0
W&G ZWN	43.386	78.869	0	122.256	0
Ceasarea	7.330		0	7.330	0
Verslavingszorg	6.126		0	6.126	0
W&G Midden Nederland	528	6.150	0	6.678	0
Rozenheuvel	160	17.500	0	17.661	0
W&G Limburg/Brabant	25.501		0	25.502	0
Rosaburgh	16.808	0	0	16.808	0
MKD Huizen	312		0	312	0
Werk voor iedereen	6.588		0	6.589	0
Diverse kleine projecten	7.967		0	7.967	0
Zwerfjongeren	6.680		0	6.681	0
MOV Ede	639		0	639	0
	<u>2.106.226</u>	<u>619.980</u>	<u>4.853</u>	<u>904.126</u>	<u>1.826.933</u>

Bestemmingsfonds Kerkgenootschap Leger des Heils afdeling Internationale Ontwikkeling & Samenwerking

Dit bestemmingsfonds is gevormd vanuit nog niet of niet geheel bestede giften met een specifieke (door de gever bepaalde) bestemming.

Het verloop is als volgt:

	Stand per 31-12-2016	Baten eigen fondsen werving	Rente Baten	Besteed aan doelstelling	Stand per 31-12-2017
Indonesië en Sri Lanka	188.774		491		189.265
Kinderprojecten	146.026	40.950	367	50.414	136.929
Sponsorgelden Kinderprojecten	68.083	12.379	163	23.460	57.164
Noodhulp Haïti	55.339		144		55.483
Zendingszondag	23.365	24.444	93		47.902
BEQUIP DRC	0	77.436	0	41.824	35.612
Hart & Hand acties	0	33.159	0		33.159
India Oost (waterproject)	27.081		70		27.151
Voedselproject Suriname	26.865		70		26.935
Mchinji Malawi	25.229		66		25.294
Kerstcollecten	28.791	13.423	60	24.562	17.712
Oekraïne algemeen	31.318		63	14.386	16.995
Jaarlijks IOS project 2017	0	11.204	0		11.204
IOS Noodhulp	5.411	15.445	21	10.411	10.466
Jaarlijks IOS project 2016	10.762		27	859	9.930
Egypte	5.025		13		5.038
Kans opbrengsten	3.137	1.730	10		4.877
NOC 2016	4.286	180	11		4.477
Kans opbrengsten 2-2017	0	2.095	0		2.095
Manipur India	1.583		4		1.587
Tanzania	466	1.000	2	710	758
Ontwikkelingsprojecten algemeen	10.091	20.127	14	29.735	496
Moscow Unified Homeless	34.889		45	34.788	146
Kans opbrengsten 3-2017	0	110	0		110
Kerstnachtdienst 2017	0	50	0		50
Kimvula Vocational Training	0	2.090	0	2.069	21
Diverse kleine projecten	78.136	12.386	0	90.522	0
Straatkinderen Mumbai India	14.621		0	14.620	0
Kinderhuis Mombasa	3.888		0	3.887	0
Rancho de Senhor Brazilië	7.511		0	7.511	0
WB Centre Colombia	7.395		0	7.395	0
Hurricane Irma-St Maarten 1722	0	17.274	0	17.274	0
Major Donor "aan ons bekend"	31.747		0	31.747	0
Noodhulp Pakistan	7.760		0	7.760	0
Greenlight	5.139		0	5.439	-300
Training for Evangelism	-719		0	276	-995
Auto monitoring (WASH) project	0	13.254	0	14.286	-1.032
Humanitarian assistance	-1.312		0		-1.312
Babysong Moldova	15.308		0	16.958	-1.650
Supporting refugees	-8.545		0		-8.545
TVET Rwanda Learn4Work	30.977		0	40.377	-9.400
Hurricane Irma-St Maarten 1737	0	269.056	0	294.786	-25.730
	888.424	567.792	1.733	786.058	671.892

Bestemmingsfonds Kerkgenootschap Leger des Heils

Dit bestemmingsfonds is gevormd vanuit nog niet of niet geheel bestede giften met een specifieke (door de gever bepaalde) bestemming.

Het verloop is als volgt:

	Stand per 31-12-2016	Baten eigen fondsenwerving	Rente Baten	Besteed aan Doelstelling	Stand per 31-12-2017
Bestemming i.o.	459.420		1.072	94.000	366.492
Maatschappelijke Dienstverlening	458.852	94.852	902	318.850	235.755
Wijk- en buurtwerk	76.742	700	200		77.643
Project SPA	46.940	5.000	129		52.068
Korps Zeist	45.975		120		46.094
Evangelisatie	21.731	7.800	67		29.597
Korps Breda	45.975		90	22.700	23.365
Korps Dordrecht	27.000		59	8.300	18.759
Vluchtelingenwerk	18.618		48		18.666
Korps Almelo	8.500	8.500	33		17.033
Jongeren vakanties	15.679		41		15.719
Korps Alkmaar	22.000		43	11.000	11.043
Dienstencentrum Tholen	7.375		19		7.394
Korps Elburg	4.000	2.500	14		6.514
Korps Gouda	3.350	1.250	10		4.610
Korps Zaandam	20.298		32	16.200	4.130
Vluchtelingenwerk	2.000		5		2.005
Korps Hilversum	1.903		5		1.908
Maaltijdenprojecten	1.184		3		1.187
Korps Amsterdam Z.O.	1.009		3		1.012
Jeugdkamp algemeen	1.009		3		1.012
Korps Kampen	800		2		802
Korps Den Haag	606		2		607
Kerkgenootschap Schuldpreventie	202		1		202
Korps Harlingen	8.074		11	8.000	85
Dienstencentrum Hoogezand	3.028		4	3.000	32
Korps Almere Brass Kids	1.009	7.000	1	8.000	11
Schuldhelpverlening	6.055	44.248	0	50.303	0
Korps Lelystad	6.200	1.000	0	7.200	0
Korps Rotterdam-Oost muziekinstrumenten	0	1.681	0	1.681	0
	1.315.533	174.531	2.917	549.234	943.747

Bestemmingsfonds Landelijke collecte

Dit bestemmingsfonds is gevormd vanuit de ontvangen collecte gelden. Deze gelden worden het eerstvolgende jaar verdeeld en besteed. De bestemming is maatschappelijke projecten binnen het Leger des Heils.

	Stand per 31-12-2016	Baten eigen fondsenwerving	Rente Baten	Besteed aan Doelstelling	Stand per 31-12-2017
Landelijke Collecte	772.985	778.314		725.160	826.139
	772.985	778.314	0	725.160	826.139

Bestemmingsfonds One Army Reserve

Dit bestemmingsfonds is gevormd voor projecten die een entiteit overstijgend doel dienen.

Het verloop is als volgt:

	Stand per 31-12-2016	Baten eigen fondsen werving	Rente Baten	Besteed aan Doelstelling	Stand per 31-12-2017
Bestemmingsfonds One Army	334.122		869		334.991
	334.122	0	869	0	334.991

Bestemmingsfonds Arbeidsreïntegratie

Dit bestemmingsfonds is gevormd vanuit de chari-vergoedingen in eerdere jaren van Stichting Leger des Heils ReShare en was bestemd voor projecten van Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg, waarbij cliënten met een afstand tot de arbeidsmarkt worden geholpen. Medio 2017 is besloten om dit fonds over te hevelen naar de continuïteitsreserve voor Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg.

Het verloop is als volgt:

	Stand per 31- 12-2016	Baten eigen fondsen werving	Rente Baten	Besteed aan Doelstelling	Reclas- sificatie	Stand per 31- 12-2017
Bestemmingsfonds Arbeidsreïntegratie	952.661				-952.661	0
	952.661	0	0	0	-952.661	0

5. Crediteuren

Dit betreft verschuldigde bedragen die op korte termijn (korter dan één jaar) aan leveranciers voor het leveren van een goederen of diensten.

6. Overige schulden

De specificatie is als volgt:

	Stand per <u>31 dec. 2017</u>	Stand per <u>31 dec. 2016</u>
Accountantskosten	20.116	32.500
Schulden uit nalatenschappen en schenkingen	284.145	516.708
Bankkosten	0	17.487
Pepperminds straatwerving wk 48 - 52/2016	0	147.522
SBS Broadcasting campagne nov/dec 2017	140.000	0
Boemerang kans 2017	66.089	0
Diversen	0	22.600
Totaal overige schulden	<u>510.350</u>	<u>736.818</u>

Alle schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

7. Niet in balans opgenomen rechten en/of verplichtingen

Voor een totaalbedrag van ca. € 1.752.596 zijn er verkregen onroerend goed en effecten uit nalatenschappen belast met vruchtgebruik (exclusief zuiver vruchtgebruik). Deze verkrijgingen met vruchtgebruik (exclusief zuiver vruchtgebruik) zijn PM gewaardeerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na de balansdatum geen bijzondere gebeurtenissen voorgedaan die belangrijke financiële gevolgen hebben voor Stichting Leger des Heils Fondsenwerving.

Toelichting op de staat van baten en lasten

8. Baten Campagnes en Acties

De specificatie is als volgt:

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
<u>Baten Campagnes en Acties</u>			
Mailingacties	4.796.188	3.819.103	3.970.930
Incasso-machtigingen	5.448.567	5.993.336	4.933.073
Fonds op naam	414.761	125.000	505.680
Landelijke Collecte	889.319	1.000.000	825.114
Kerstpot	0	250.000	7.980
Major Giving/Donor	1.065.905	1.875.000	1.808.838
Major Giving/Donor Giften in Natura	0	0	260.535
Subtotaal baten Campagnes en Acties	12.614.740	13.062.439	12.312.150
Subsidies Overheden	0	194.000	97.092
Baten acties derden	719.414	1.139.121	354.069
Totaal baten Campagnes en Acties	13.334.154	14.395.560	12.763.311

9. Baten Nalatenschappen en Schenkingen

De specificatie is als volgt:

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
<u>Baten Nalatenschappen en Schenkingen</u>			
Nalatenschappen	7.223.116	11.000.000	12.279.453
Schenkingen	1.092.316	967.920	612.443
Totaal baten Nalatenschappen en Schenkingen	8.315.431	11.967.920	12.891.896

Besteed aan doelstellingen 2017

Besteed aan doelstellingen	Verstrekte subsidies en bijdragen	Personeelskosten	Huisvestingskosten	Organisatiekosten	Aankopen en verwervingen	Totaal
Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg	3.571					3.571
Kerkgenootschap Leger des Heils afdeling Internationale Ontwikkeling & Samenwerking	1.619					1.619
Kerkgenootschap Leger des Heils	1.139					1.139
Stichting Leger des Heils	7.682					7.682
Voorlichting	0	99		806		906
Subtotaal	14.011	99	0	806	0	14.916
Wervingskosten		1.176	136	740	5.248	7.300
Kosten beheer en administratie		542	60	227		829
Realisatie 2017	14.011	1.817	196	1.773	5.248	23.044
Begroting 2017	18.993	1.682	205	819	4.614	26.313
Realisatie 2016	18.475	1.711	190	981	4.572	25.929

Personeelskosten zijn de doorbelaste kosten van Stichting Leger des Heils Dienstverlening voor gedetacheerd personeel bij Stichting Leger des Heils Fondsenwerving. Voor nadere toelichting van de bestedingen per doelstelling zie onderstaande specificaties.

10. Bijdrage aan Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg

Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg verricht aantal activiteiten, welke niet of niet volledig door overheidssubsidies gedekt worden. Deze activiteiten kunnen (mede) gefinancierd worden vanuit een bijdrage van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving.

Het overgrote deel van het voor Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg beschikbare deel van de onbestemde inkomsten werd besteed aan:

Bij Bosshardt (buurtsteunpunten)

Het doel van buurtsteunpunten Bij Bosshardt is om in een wijk veel tot stand te brengen door mensen met elkaar in contact te brengen. Om hen zo te laten ontdekken dat zij elkaar veel te bieden hebben. Dat zij samen de buurt positief kunnen beïnvloeden.

Om daar zelf van te genieten en vooral ook anderen van mee te laten genieten

De naam 'Bij Bosshardt' heeft de uitstraling van: iedereen is welkom. Er zijn mensen die belangstelling voor je hebben, behulpzaam zijn en indien nodig, kan er snel op ingewikkelde problemen worden ingespeeld. Met ruimte voor 'evangeliseren in de stijl van de majoor'. 'Je kunt het er altijd over hebben als je maar authentiek bent en blijft'.

Veldwerk/soepbus/soepfiets

Hulpverlening is voor een deel van de dak- en thuislozen onbereikbaar. Hulpvraag en hulpaanbod zijn onvoldoende op elkaar afgestemd. Er wordt (te) veel eigen initiatief van deze zorgmijdende dak- en thuislozen verwacht. Om toch met deze mensen in contact te komen heeft het Leger des Heils (van oudsher) diverse werkwijzen ontwikkeld. Daarbij gaan veldwerkers (betaalde en vrijwillige medewerkers) actief op zoek naar de doelgroep. Deze afdelingen worden niet (volledig) gesubsidieerd.

Sociale vakanties

Iedereen wil er wel eens even lekker tussenuit, helemaal tot rust komen, genieten van de natuur in een ambiance van luxe en comfort. Dat is niet voor iedereen weggelegd, want vakantie vieren is kostbaar. 50/50 Hotel Belmont maakt het voor mensen met een smalle beurs toch mogelijk om te genieten van een vakantie.

De specificatie is als volgt:

Algemene middelen

Bij Bosshardt Beijum	56.718
Bij Bosshardt Bergen op Zoom	83.513
Bij Bosshardt Daalburgh	101.203
Bij Bosshardt Den Haag	73.337
Bij Bosshardt Den Helder	73.206
Bij Bosshardt Drachten	71.518
Bij Bosshardt Groningen	75.175
Bij Bosshardt Heerhugowaard	51.828
Bij Bosshardt Hoon	45.953
Bij Bosshardt Kanaleneiland	22.895
Bij Bosshardt Papendrecht	78.739
Bij Bosshardt Sneek	58.546
Bij Bosshardt Urk	71.723
Bij Bosshardt Zoetermeer	78.082
Bij Bosshardt Zwijndrecht	80.872
Sociale vakanties	1.422.114
GWCA Meeting point	46.767
MCR Veldwerk	21.379
Soepbus Overijssel	39.368
Soepfiets/Veldwerk Midden Nederland	113.922
Totaal Algemene middelen	2.666.858

Specifieke middelen

Gefinancierd vanuit bestemde fondsen

LdH Noord - Kindercoaching/Straatprostitutie Groningen/Gezinshuis Veendam	241.774
LdH LJ&R - Centraal bureau	24.272
HCC Belmont	3.089
LdH Noord-Holland - Bij Bosshardt/Kindercoaching/Kerstpakketten bewoners/Wereldkeuken/Preventiewerk	37.170
LdH Flevoland - 50 50 Food Almere/Extramurale zorg/Kindercoaching	10.535
LdH GWCA - Kindercoaching/Sociale vakanties/Voetbalmiddag/Project aankleding dagbehandeling/Meeting point	126.718
LdH ZuidWest Nederland - Duofietsen/Kunst en Theater/Busjes/Nachtopvang Terneuzen	119.147
LdH GW Den Haag - Foto atelier/Tuin/E-Learning/Hobbykas/Vast en Verder	25.113
LdH MCR - HUB-aanvraag keuken/Village sportruimte/Biljart/Luifel Soepbus/Zij aan Zij	24.386
LdH Midden Nederland - Kindercoaching/Tuin Lunetten/Buitenruimte Bij Bosshardt/50 50 Loods 13	73.475
LdH Limburg-Brabant - Bij Bosshardt Roermond	27.110
LdH Gelderland - Project Intake/Projectact.Domus/Kindercoaching/De Wending/Rozenheuvel/Next Level Ede	122.467
LdH Overijssel - Kindercoaching/50 50 Wood Zwolle/Div.act.Twente	33.870
LdH Academie	35.000
Totaal specifieke middelen	904.126

**Totaal bijdrage stichting Leger des Heils Welzijns-
en Gezondheidszorg**

3.570.984

11. Bijdrage aan Kerkgenootschap Leger des Heils, afdeling Internationale Ontwikkeling & Samenwerking

Met de door Stichting Leger des Heils Fondsenwerving verstrekte bijdragen kunnen een aantal hulpverleningsprojecten en -programma's in ontwikkelingslanden worden bekostigd. Tevens wordt een deel van de kosten van de afdeling Internationale Ontwikkeling & Samenwerking hieruit bekostigd.

Toelichting onbestemde gelden:

Noodhulp (hulp bij rampen)

Jaarlijks wordt een bedrag beschikbaar gesteld voor spoedbijdragen vanuit Leger des Heils in Nederland. Deze begrotingspost is relevant voor onvoorziene rampen in landen waar onze implementerende partners werkzaam zijn. De afdeling IOS ondersteunt, veelal samen met andere donor territoria, de centrale noodhulp afdeling van The Salvation Army in London (Emergency Services) daar waar mogelijk met financiële middelen om noodhulp mogelijk te maken via de implementerende partners. In 2017 zijn o.a. projecten gerealiseerd in de Malawi, Congo en Costa Rica.

Bijdrage aan Internationaal Hoofdkwartier ten behoeve van 'maintenance grants' in ontwikkelingslanden

Dit jaarlijks geïndexeerd bedrag wordt overgemaakt naar het Internationaal Hoofdkwartier van The Salvation Army in London ten behoeve van de ondersteuning van het zendingswerk in ontwikkelingslanden.

Toelichting bestemde gelden:

Internationale samenwerking

WASH Zimbabwe

In Zimbabwe is meer dan 60% van de watervoorzieningsinfrastructuur vervallen. Als gevolg zit er in veel boorgaten en putten geen drinkbaar water. Bovendien ontbreekt het vele scholen aan schone badkamers wat een ernstige bedreiging vormt voor de gezondheid van de studenten. In Zimbabwe zijn er regelmatig uitbraken van ziekten zoals bilharzia, malaria en cholera die door water worden overgebracht. Het Leger des Heils is een project gestart om de gezondheid van 12 dorpen in Zimbabwe te verbeteren, voedselhulp te bieden en drinkwaterbronnen en sanitaire voorzieningen aan te leggen. Er worden managementcomités en hygiëne commissies opgericht en docenten opgeleid. Ook zullen toiletten worden geïnstalleerd en wastafels met drinkwater worden aangesloten. Door op scholen onderwijs te geven over sanitaire voorzieningen en hygiëne, worden leerlingen gemotiveerd om de nieuwe sanitaire voorzieningen te gebruiken en zal hun algehele gezondheid verbeteren. In alle 12 dorpen zullen moestuinen en irrigatiesystemen worden aangelegd. Op deze manier weten mensen waar hun eten vandaan komt en hebben ze controle over hun voedselbronnen waardoor ziektes als gevolg van besmet voedsel minder voor zullen komen.

Promotie van sociale integratie en mensenrechten in São Paulo

Het Three Hearts centrum in São Paulo werd opgericht door het Leger des Heils in Brazilië. Het centrum ondersteunt daklozen en jong volwassenen in arme delen van de stad. Door het verstrekken van onderwijs over fundamentele sociale rechten, ondersteunt het Leger des Heils mensen om een leven te leiden in waardigheid. Het huidige Three Hearts project is een integraal onderdeel van een groter project dat programma's biedt voor de bevordering van sociale integratie. Het Three Hearts centrum is een van de vijf eenheden dat hier deel van uitmaakt. Personeel van Three Hearts biedt technische ondersteuning aan het nationale project evenals aan het lokale project in São Paulo.

Beroepsopleidingen voor meisjes in Rwanda

Mensenhandel in Rwanda is een aanhoudend en ernstig probleem. Vooral vrouwen en meisjes worden tegen hun wil verhandeld en vervoerd, waarna ze worden gedwongen tot arbeid of seksueel worden uitgebuit. Het Leger des Heils strijdt, samen met Landstede Groep en Edukans, tegen mensenhandel in Rwanda door beroepsopleidingen te bieden aan jonge meisjes waarmee ze hun sociale positie kunnen versterken. Momenteel draait het Leger des Heils op kleine schaal een programma in Kayenzi en Rukeri, twee steden in Rwanda. Het Leger streeft ernaar om meer meisjes toegang te bieden tot dit naai- en kleermaakprogramma en om de kwaliteit van de training verder te verbeteren. Om het beroepsopleidingenproject te verwezenlijken, zijn leraren nodig die bereid zijn om in Rwanda les te geven. Het Leger des Heils werkt daarbij samen met de Landstede Groep, experts waar het gaat om het aanbieden van beroepsopleidingen in Nederland. Zij zorgen ervoor dat de leraren van de beroepsopleiding de juiste capaciteiten hebben om het vereiste onderwijs te bieden.

Projecten EO-Metterdaad

In 2017 zijn een drietal projecten gestart welke zijn gefinancierd vanuit EO-Metterdaad. De projecten zijn Hurricane Irma- St Maarten relief response (eerste hulpverlening na orkaan Irma), Auto monitoring (WASH) projecten (monitoren van WASH en onderwijs) en Sint Maarten, Hurricane Shelter Recovery (herbouw van huizen voor 100 families).

De specificatie is als volgt:

Algemene middelen

Kosten afdeling Internationale Ontwikkeling & Samenwerking	250.000	
Brazilië - Noodhulp/Project Family&Communities	257.172	
Jamaica - Kindertehuis Windsor Lodge	87.086	
Colombia - Noodhulp/Dakreparatie	76.012	
Ghana - Aanschaf voertuig/Water- en sanitaire voorzieningen	37.555	
Rusland - Daklozenopvang	36.041	
Italië - Noodhulp/Kantoorkosten	22.101	
Mexico - Noodhulp	17.857	
Peru - Noodhulp	17.857	
Filipijnen - Noodhulp	15.518	
Tanzania - Capaciteitverhoging financiële afdeling	13.038	
Indonesië - Senjarawi	9.554	
Rwanda - Kinderprojecten	3.390	
Moldavië - Trainingsmateriaal en uitrusting binding Verzorgen/Baby	1.564	
Worldservants	1.263	
Bangladesh - Vluchtelingen	647	
Congo - Educatieprogramma - retour niet bestede gelden	-5.962	
Correctie Pakistan - Noodhulp - overboeking naar bestemde gelden	-7.760	
Totaal Algemene middelen		832.931

Specifieke middelen

Bijdragen Fondsen op Naam

Colombia - William Booth Centre (Fonds Pasha's Children)	8.679	
		8.679

Gefinancierd vanuit bestemde fondsen

Zimbabwe - Water- en sanitaire voorzieningen	106.270	
Colombia - William Booth Centre	79.641	
India - Kinderprogramma	38.080	
Rusland - Daklozen opvang	34.788	
Brazilië - Kinder- en familie programma	34.341	
Ghana - Aanschaf voertuig	24.694	
Oekraïne - Naschoolse opvang	14.386	
Pakistan - Noodhulp	7.760	
Congo - Noodhulp	5.411	
Griekenland - Noodhulp	5.000	
Kenia - Educatieprogramma	3.887	
Rwanda - Kayenzi	1.547	
Tanzania - Desktop/Schooluniformen	710	
		356.515

Gefinancierd vanuit Edukans

Congo - Educatieprogramma (Edukans)	41.824	
Rwanda - Educatieprogramma (Edukans)	27.951	
		69.776

Gefinancierd vanuit EO Metterdaad

St.Maarten - Noodhulp/Herstel onderdak (EO-Metterdaad)	312.060	
Moldavië - Trainingsmateriaal en uitrusting binding Verzorgen/Baby (EO-Metterdaad)	16.958	
Ghana - Aanschaf voertuig (EO-Metterdaad)	14.286	
Griekenland - Training vrijwilligers tbv kwetsbare vrouwen (EO-Metterdaad)	5.439	
Kimvula - Beroepsopleidingen (EO-Metterdaad)	2.069	
Training for Evangelism - Training (EO-Metterdaad)	276	
		351.088

Totaal Specifieke middelen

786.058

Totaal bijdragen Internationale Ontwikkeling & Samenwerking

1.618.989

12. Bijdrage aan Kerkelijke sociale hulpverlening

Kerkgenootschap Leger des Heils heeft in Nederland kerkelijke gemeenten, die tevens eerstelijns sociale hulp verlenen en buurtgerichte activiteiten verrichten.

De specificatie is als volgt:

9. BESTEDINGEN KERKGENOOTSCHAP**Specifieke middelen****Bijdragen Fondsen op Naam**

Korps Eemland (Muziekfonds)	1.500	
Korps Nieuwegein (Muziekfonds)	1.500	
Korps Utrecht (Muziekfonds)	1.500	
Korps Zeist (Muziekfonds)	1.500	
Scouting LdH Nederland (Nienhuis-Hammer fonds)	20.000	
		<u>26.000</u>

Gefinancierd vanuit bestemde fondsen

Dienstencentrum Venlo - Buurtwerk	111.387
Project Schuldhulpverlening	109.153
Dienstencentrum Alphen aan den Rijn - Buurtwerk	58.784
Scouting Leger des Heils Nederland	54.000
Korps Breda - Buurtwerk	51.595
Korps Kampen - Buurtwerk	44.041
Dienstencentrum Tholen - Buurtwerk	42.822
Korps Apeldoorn - Buurtwerk	41.174
Ondersteunende taken	39.000
Korps Leiden - Buurtwerk	29.867
Korps Eemland - Buurtwerk	29.405
Korps Zaandam - Buurtwerk	28.882
Korps Valleistreek - Buurtwerk	27.322
Korps Dordrecht - Buurtwerk	25.048
Korps Almere - Buurtwerk	23.589
Korps Alkmaar - Buurtwerk	20.992
Korps Kennemerland - Buurtwerk	20.172
Korps Haaglanden - Buurtwerk	19.086
Korps Eindhoven - Buurtwerk	18.740
Korps Amsterdam West - Buurtwerk	17.857
Korps Lelystad - Buurtwerk	17.797
Korps Harlingen - Buurtwerk	15.121
Korps Zwolle - Buurtwerk	12.326
Korps Utrecht - Buurtwerk	11.814
Korps Rotterdam-Oost - Buurtwerk	11.490
Korps Walcheren - Buurtwerk	10.715
Korps Rotterdam Zuid - Buurtwerk	10.042
Korps Gorinchem - Buurtwerk	10.008

Korps Elburg - Buurtwerk	9.670
Korps Waterweg Centraal - Buurtwerk	9.110
Korps Deventer - Buurtwerk	8.911
Korps Arnhem - Buurtwerk	8.723
Korps Gouda - Buurtwerk	8.493
Korps Leeuwarden - Buurtwerk	8.397
Korps Sneek - Buurtwerk	8.027
Korps Nijverdal - Buurtwerk	7.942
Korps Zeist - Buurtwerk	7.592
Korps Winschoten - Buurtwerk	7.474
Korps Groningen - Buurtwerk	7.372
Korps Amsterdam Oost - Buurtwerk	6.887
Korps Almelo - Buurtwerk	6.515
Korps Treebeek - Buurtwerk	5.869
Buitenpost Emmeloord - Buurtwerk	5.850
Korps Enschede - Buurtwerk	5.784
Korps Spijkenisse - Buurtwerk	5.338
Korps Winterswijk - Buurtwerk	4.945
Korps Assen - Buurtwerk	4.941
Korps Hoogeveen - Buurtwerk	4.902
Korps Goes - Buurtwerk	4.700
Korps Nieuwegein - Buurtwerk	4.626
Korps Emmen - Buurtwerk	4.532
Dienstencentrum Hoogezand - Buurtwerk	4.416
Korps Maassluis - Buurtwerk	4.349
Buitenpost Urk - Buurtwerk	4.213
Korps Harderwijk - Buurtwerk	3.839
Korps Den Helder - Buurtwerk	3.768
Korps Meppel - Buurtwerk	2.995
Dienstencentrum Steenwijk - Buurtwerk	2.932
Korps Zoetermeer - Buurtwerk	2.922
Korps Helmond - Perron 3 - Buurtwerk	2.855
Korps Delfzijl - Buurtwerk	2.674
Korps Zutphen - Buurtwerk	2.641
Korps Doesburg - Buurtwerk	2.629
Korps Terneuzen - Buurtwerk	2.446
Dienstencentrum Zierikzee - Buurtwerk	809
Korps Bovenkarspel - Buurtwerk	412
	<u><u>1.112.726</u></u> (*)
Totaal Specifieke middelen	<u><u>1.138.726</u></u>

* Inclusief ontvangen collectegelden 2016 -> € 563.492

13. Bijdrage aan Stichting Leger des Heils

De werving en afwikkeling van donaties via schenkingsovereenkomsten en nalatenschappen behoort functioneel tot de verantwoordelijkheid van stichting Leger des Heils Fondsenwerving. Zowel de bestemde als onbestemde netto-opbrengsten hieruit worden afgedragen aan en beheerd door Stichting Leger des Heils.

De specificatie is als volgt:

Baten Nalatenschappen en Schenkingen	8.315.431	
Totaal Baten Nalatenschappen en schenkingen		8.315.431
Wervingskosten Nalatenschappen en schenkingen	735.260	
Kosten beheer en administratie Nalatenschappen en schenkingen	246.992	
Totaal Kosten Nalatenschappen en schenkingen		982.252
 Totaal bijdragen Stichting Leger des Heils		 7.333.179

14. Wervingskosten

Onderscheiden worden:

- de directe kosten die samenhangen met het uitvoeren van Campagnes en Acties, zoals het doen uitvoeren van straatwerving, mailingacties, telemarketing, direct-respons-television, social-media campagnes en inkopen van collectemateriaal.
- uitvoeringskosten eigen organisatie Campagnes en Acties. Dit betreft het aan de Campagnes en Acties toegerekende deel van de kosten van de afdeling Fondsenwerving en Marketing (personeelskosten, huisvestingskosten en kantoorkosten)

Over 2017 zijn de wervingskosten 33,7% van de som van de geworven baten (2016: 24,8%).

De stijging van de wervingskosten is het gevolg van de keuze om in 2017 extra investeringen te doen in straatwerving, mailingacties en TV acties bij SBS en Direct Respons Televisie met als ambitie om het aantal donateurs en daarmee de donateursopbrengsten te laten groeien.

Daarnaast wordt de verhouding wervingskosten/som van de geworven baten in 2017 sterk beïnvloed door het achterblijven van de baten uit nalatenschappen.

15. Kosten Beheer en Administratie

Dit betreft de kosten van afdeling Fondsenwerving en Marketing die niet worden toegerekend aan de wervingskosten voor Campagnes en Acties en Nalatenschappen, zoals personeelskosten (7 FTE), accountants- en bankkosten en dergelijke.

16. Financiële Baten en Lasten

Over de gelden (reserves) die bij de stichting Leger des Heils zijn gedeponneerd wordt jaarlijks een vaste rente ontvangen, welke gebaseerd is op een combinatie van drie verschillend renderende schuldverhoudingen.

De opbrengst uit beleggingen in 2017 bedraagt €28.113 (2016: 93.714).

Resultaatsverdeling

De onbestemde baten worden met een verdeelsleutel van 90% ten gunste van de continuïteitsreserve van Welzijns- en Gezondheidszorg en 10% ten gunste van de continuïteitsreserve van Internationale Samenwerking en Ontwikkeling toebedeeld.

Totaal opbrengst 2017 (incl. financiële baten)	13.362.266
Bestemde opbrengst	<u>4.210.361</u>
Totaal onbestemde opbrengst	<u>9.151.906</u>
waarvan onbestemd W&G	0
waarvan onbestemd IOS	<u>414.467 *</u>
Totaal onbestemd Algemeen	<u>8.737.438</u>
Deel W&G 90%	7.863.694
Deel IOS 10%	<u>873.744</u>
Totaal verdeelde onbestemde baten	<u>8.737.438</u>

*IOS kent twee categorieën donateurs:

- donateurs die aangeven een specifiek project van IOS te willen steunen. Deze baten worden toebedeeld aan het bestemmingsfonds Kerkgenootschap IOS.
- donateurs die aangeven IOS te willen steunen zonder hierbij een specifiek project te noemen. Deze baten worden toebedeeld aan de Continuïteitsreserve IOS.

Landelijke collecte

De opbrengst van de landelijke collecte is bestemd om activiteiten met een maatschappelijk karakter te financieren. Van de opbrengst wordt 12,5% in mindering gebracht ter dekking van wervingskosten. De resterende opbrengst wordt beschikbaar gesteld aan die korpsen of W&G-afdelingen die gecollecteerd hebben voor hun maatschappelijke activiteiten. Als de opbrengst niet vanuit een korps of W&G-afdeling is gecollecteerd wordt deze verdeeld onder de verschillende entiteiten van het Leger des Heils (45% Welzijns- en Gezondheidszorg, 45% Kerkgenootschap en 10% Internationale Ontwikkeling en Samenwerking)

Opbrengsten landelijke collecte volgens de jaarrekening	889.319
Inhouding ter dekking van de kosten van FW	<u>-111.165</u>
Netto baten	778.154
Bestemd voor KG	653.360
Bestemd voor W&G	<u>27.967</u>
Totaal verdeelde bestemde baten	681.328
Totaal te verdelen onbestemde baten	<u>96.827</u>
KG	43.572
W&G	43.572
IOS	<u>9.683</u>
Totaal verdeelde onbestemde baten	<u>96.827</u>

Rooster van aftreden bestuursleden

	Datum van benoeming:	Einde periode 1e termijn:	Einde periode Laatst mogelijke termijn:	
Commissioner drs. J.C.IJ. van Vliet (voorzitter)	01-06-2010	01-06-2015	01-06-2020	*)
Kolonel H. Andersen (vice-voorzitter)	01-09-2014	01-09-2019	01-09-2024	*)
Mevrouw drs. J.W. Immink	06-11-2009	01-12-2014	01-12-2019	
De heer H. Morsink (op voordracht van de COR stichting Leger des Heils W&G)	21-11-2014	01-12-2019	01-12-2024	
Ir. A.G.C. van de Haar	12-11-2010	01-12-2015	01-12-2020	
Mevrouw N.C. de Waard	12-11-2010	01-12-2015	01-12-2020	
De heer P. Stigter (op voordracht OR Stichting Leger des Heils Dienstverlening)	01-04-2011	01-04-2016	01-04-2021	

*) De commandant en de chef-secretaris zijn benoemd door de Generaal van The Salvation Army. Uit hoofde van deze aanstelling geldt dat deze personen niet vallen onder het reguliere rooster van aftreden, waarbij echter wel de (eventuele) herbenoeming in het bestuur van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving formeel wordt bekrachtigd.

Bezoldiging bestuur en directie

Met uitzondering van de commandant en de chef-secretaris kunnen bestuursleden voor hun bestuurswerkzaamheden aanspraak maken op vergoeding van reiskosten en een vaste vacatievergoeding € 150 (excl. BTW) per bijgewoonde vergadering. De premie voor de bestuursaansprakelijkheidsverzekering wordt betaald door de organisatie. In onderstaande tabel is het totaal aan de aldus tot stand gekomen vergoeding vermeld.

Tabel verantwoording bezoldiging bestuur Stichting Leger des Heils Fondsenwerving					
Naam		Bezoldiging	Belastbaar loon	Bezoldiging	Belastbaar loon
		2017		2016	
Commissioner J.C.IJ. van Vliet	Toezichthouder (voorzitter)	*		*	
Kolonel H. Andersen	Toezichthouder (vice-voorzitter)	*		*	
De heer ir. A.G.C. van de Haar	Toezichthouder	€ 108	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Mevrouw drs. J.W. Immink	Toezichthouder	€ 108	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Mevrouw N.C. de Waard	Toezichthouder	€ 858	n.v.t.	€ 750	n.v.t.
De heer P. Stigter	Toezichthouder	€ 558	n.v.t.	€ 750	n.v.t.
De heer H. Morsink	Toezichthouder	€ 858	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
* De Stichting Leger des Heils Fondsenwerving is onderdeel van het Leger des Heils in Nederland. Het Leger des Heils in Nederland maakt deel uit van de internationale organisatie The Salvation Army. De Territoriaal Commandant en de Chef-secretaris van het Leger des Heils in Nederland zijn benoemd door de Generaal van The Salvation Army. Zij vervullen naast hun dagelijkse activiteiten in meerdere juridische entiteiten van het Leger des Heils in Nederland een onbezoldigde bestuursfunctie in de stichting Leger des Heils Fondsenwerving. De bezoldiging voor hun dagelijkse werkzaamheden is opgenomen in de verslaggeving van de stichting Leger des Heils					

Tabel verantwoording bezoldiging directie Stichting Leger des Heils Fondsenwerving							
Naam		E. Bosma (*)		H.M. van Teijlingen (*)		W.H. van Heugten	
Functie		Stichtingsdirecteur DV/FW/ReShare		Stichtingsdirecteur DV/FW/ReShare		Operationeel directeur FW	
Dienstverband							
Aard (looptijd)		onbepaald		onbepaald		onbepaald	
uren		36		38		36	
part-time percentage		100		100		100	
periode		1/1 - 30/4		1/5 - 31/12		1/1 - 31/12	
Bezoldiging (EUR)							
Jaarinkomen							
bruto loon/salaris (*)		30.412		64.995		78.630	
vakantiegeld		2.433		4.926		6.290	
eindejaarsuitkering		2.726		5.520		7.048	
variabel jaarinkomen		-		-		-	
Totaal		35.571		75.440		91.969	
SV lasten (w g deel)		3.023		6.047		3.571	
Belastbare vergoedingen/bijtellings		1.353		0		3.933	
Pensioenlasten (w g deel)		3.835		7.689		9.972	
Overige beloningen op termijn		-		-		-	
Uitkeringen beëindiging dienstverband		-		-		-	
Totaal bezoldiging 2017		43.782		89.176		109.444	
Totaal bezoldiging 2016		131.245				108.146	

(*) De Stichtingsdirecteur is werkzaam voor Stichting Leger des Heils Dienstverlening, Stichting Leger des Heils Fondsenwerving en Stichting Leger des Heils ReShare, de lasten worden naar rato verdeeld over deze entiteiten.

Het jaarinkomen van de individuele directieleden (in loondienst) blijft binnen het maximum van EUR 146.000 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, binnen de regeling opgenomen maximum van EUR 181.000 (1 FTE/12 mnd.).

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 4.4 van het jaarverslag.

III Overige gegevens

Resultaatsbestemming

De resultaatsbestemming heeft plaatsgevonden conform de verdeling welke op pagina 45 staat vermeld.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en het bestuur van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Richtlijn 650 'Fondsenwervende instellingen' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 650).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017 van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving te Almere ('de stichting') gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de staat van baten en lasten over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 650.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

6WV5RRJ62JD6-971715088-628

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096,
3508 AB Utrecht
T: 088 792 00 30, F: 088 792 95 08, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54229368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag in overeenstemming met RJ 650.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650; en voor
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 29 juni 2018

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door F.E. van Kommer RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Stichting Leger des Heils Fondsenwerving

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

IV Bijlagen

Overzicht nevenfuncties bestuursleden en directieleden

Op 31 december bekleedden de bestuursleden en directieleden de volgende (neven)functies:

Commissioner drs. J.C.IJ. van Vliet

- Geen externe nevenfuncties

Kolonel H. Andersen

- Geen externe nevenfuncties

De heer ir. A.G.C. van de Haar

- Group Head data governance ING
- Voorzitter Stichting Vrienden van Kerkgenootschap Evangeliegemeente De Regenboog, Veenendaal
- Voorzitter Stichting 10-site (opvang pleegjongeren), Veenendaal
- Voorzitter bestuur GBA Ships International (Logos Hope), Mosbach (D)
- Bestuurslid Operation Mobilisation International, Carlisle (GB)

Mevrouw drs. J.W. Immink

- Apotheker, Alphega Apotheek Dronten-Zuid
- Lid Raad van Toezicht Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF)
- Voorzitter Betty Dekker Fonds Dronten

Mevrouw N.C. de Waard-Fransooijs

- Voorzitter Stichting Vrienden van Daelhoven, Soest
- Ouderling PKN gemeente, Soest

De heer P. Stigter

- TT-Secretaris Eerste Vereniging van Vogelvrienden, Almere
- Assistent penningmeester korps Almere
- Administrateur korps Lelystad
- Administrateur korps Hilversum

De heer H. Morsink

- Kanselier der Nederlandse Orden
- Raadslid CDA gemeente Hellendoorn
- Voorzitter Koninklijke PIT-Pro Rege
- Voorzitter St Cavalerie Ere Escorte

Envoy H.M. van Teijlingen

- Lid bestuur Nationale Reclasserings Actie, Utrecht

De heer drs. W.H.M. van Heugten

- Lid ledenraad Nederland Filantropieland
- Voorzitter werkgroep schenken en Nalaten Goede Doelen Nederland

Specificaties financiële verantwoording EO-Metterdaad

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad		Project P1508 Kimvula Vocation:Project P1508 Kimvula Vocational Training Centre			
		Boekjaar: 2016	Boekjaar: 2017	T/m boekjaar:	2017
BATEN		Totaal	Totaal		Totaal
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>					
Baten uit gezamenlijke actie tav					
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	18.810	2.090		20.900
Rente		0	0		0
Totaal Baten		18.810	2.090		20.900
<u>Kosten voorbereiding en coordinatie (AKV)</u>					
AKV					
Kosten coordinatie gastdeelnemerschap	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	550	0		550
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit		19.360	2.090		21.450
LASTEN		Totaal	Totaal		Totaal
Committeringen van deelnemer (D)					
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	19.360	2.069		21.429
Totaal beschikbaar committeringsruimte		0	21		21

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad		Project P1529 Humanitarian assistance to IDP's in Kharkiv en Lviv			
		Boekjaar: 2016	Boekjaar: 2017	T/m boekjaar:	2017
BATEN		Totaal	Totaal		Totaal
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>					
Baten uit gezamenlijke actie tav					
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	63.000	0		63.000
Rente		0	0		0
Totaal Baten		63.000	0		63.000
<u>Kosten voorbereiding en coordinatie (AKV)</u>					
AKV					
Kosten coordinatie gastdeelnemerschap	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	1.944	0		1.944
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit		64.944	0		64.944
LASTEN		Totaal	Totaal		Totaal
Committeringen van deelnemer (D)					
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	66.256	0		66.256
Totaal beschikbaar committeringsruimte		-1.312	0 (*)		-1.312

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad		Project P1533 Supporting refugeeProject P1533 Supporting refugees in Athens			
		Boekjaar: 2016	Boekjaar: 2017	T/m boekjaar:	2017
BATEN		Totaal	Totaal		Totaal
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>					
Baten uit gezamenlijke actie tav					
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	106.488	0		106.488
Rente		0	0		0
Totaal Baten		106.488	0		106.488
<u>Kosten voorbereiding en coordinatie (AKV)</u>					
AKV					
Kosten coordinatie gastdeelnemerschap	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	3.287	0		3.287
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit		109.775	0		109.775
LASTEN		Totaal	Totaal		Totaal
Committeringen van deelnemer (D)					
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	118.320	0		118.320
Totaal beschikbaar committeringsruimte		-8.545	0 (*)		-8.545

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad

Project P1608 Babysong Moldova

		Boekjaar:	2016	Boekjaar:	2017	T/m boekjaar:	2017
			Totaal		Totaal		Totaal
BATEN							
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>							
Baten uit gezamenlijke actie tav							
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		14.850		0		14.850
Rente			0		0		0
Totaal Baten			14.850		0		14.850
<u>Kosten voorbereiding en coordinatie (AKV)</u>							
AKV							
Kosten coordinatie gastdeelnemerschap	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		458		0		458
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit			15.308		0		15.308
LASTEN							
Committeringen van deelnemer (D)							
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		0		16.958		16.958
Totaal beschikbaar committeringsruimte			15.308		-16.958 (*)		-1.650

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad

Project P1612 Greenlight

		Boekjaar:	2016	Boekjaar:	2017	T/m boekjaar:	2017
			Totaal		Totaal		Totaal
BATEN							
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>							
Baten uit gezamenlijke actie tav							
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		5.000		0		5.000
Rente			0		0		0
Totaal Baten			5.000		0		5.000
<u>Kosten voorbereiding en coordinatie (AKV)</u>							
AKV							
Kosten coordinatie gastdeelnemerschap	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		139		0		139
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit			5.139		0		5.139
LASTEN							
Committeringen van deelnemer (D)							
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		0		5.439		5.439
Totaal beschikbaar committeringsruimte			5.139		-5.439 (*)		-300

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad

Project P1622 Training for Evangelism

		Boekjaar:	2016	Boekjaar:	2017	T/m boekjaar:	2017
			Totaal		Totaal		Totaal
BATEN							
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>							
Baten uit gezamenlijke actie tav							
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		8.977		0		8.977
Rente			0		0		0
Totaal Baten			8.977		0		8.977
<u>Kosten voorbereiding en coordinatie (AKV)</u>							
AKV							
Kosten coordinatie gastdeelnemerschap	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		249		0		249
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit			9.226		0		9.226
LASTEN							
Committeringen van deelnemer (D)							
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		9.945		276		10.221
Totaal beschikbaar committeringsruimte			-719		-276 (*)		-995

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad
Project P17.22 Hurricane Irma-St Maarten

Specifieke financiële verantwoording EO-meterdaad		Project P17.22 Hurricane Irma-St. Maarten					
		Boekjaar:	2016	Boekjaar:	2017	T/m boekjaar:	2017
			Totaal		Totaal		Totaal
BATEN							
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>							
Baten uit gezamenlijke actie tav		Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	0		16.807		16.807
Deelnemer:			0		0		0
Rente			0		16.807		16.807
Totaal Baten							
<u>Kosten voorbereiding en coördinatie (AKV)</u>							
AKV							
Kosten coördinatie gastdeelnemerschap		Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	0		467		467
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit			0		17.274		17.274
			Totaal		Totaal		Totaal
LASTEN							
Committeringen van deelnemer (D)							
Deelnemer:		Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	0		17.274		17.274
Totaal beschikbaar committeringsruimte			0		0		0

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad
Project P17.31 Auto monitoring (WASH) project

Specifieke financiële verantwoording EO-meterdaad		Project P17.31 Auto monitoring (WASH) project					
		Boekjaar:	2016	Boekjaar:	2017	T/m boekjaar:	2017
BATEN			Totaal		Totaal		Totaal
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>							
Baten uit gezamenlijke actie tav							
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		0		12.857		12.857
Rente			0		0		0
Totaal Baten			0		12.857		12.857
<u>Kosten voorbereiding en coördinatie (AKV)</u>							
AKV							
Kosten coördinatie gastdeelnemerschap	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		0		397		397
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit			0		13.254		13.254
LASTEN			Totaal		Totaal		Totaal
Committeringen van deelnemer (D)							
Deelnemer:	Stichting Leger des Heils Fondsenwerving		0		14.286		14.286
Totaal beschikbaar committeringsruimte			0		-1.032 (*)		-1.032

Specificatie financiële verantwoording EO-Metterdaad
Project P17.37 Hurricane Irma-St Maarten

Specifieke financiële verantwoording EO-meterdaad		Project P17.37 Hurricane Irma-St. Maarten					
		Boekjaar:	2016	Boekjaar:	2017	T/m boekjaar:	2017
			Totaal		Totaal		Totaal
BATEN							
<u>Baten uit gezamenlijke actie (deelnemer)</u>							
Baten uit gezamenlijke actie tav		Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	0		261.000		261.000
Deelnemer:			0		0		0
Rente			0		261.000		261.000
Totaal Baten							
<u>Kosten voorbereiding en coördinatie (AKV)</u>							
AKV		Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	0		8.056		8.056
Kosten coördinatie gastdeelnemerschap			0				
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit			0		269.056		269.056
			Totaal		Totaal		Totaal
LASTEN							
Committeringen van deelnemer (D)		Stichting Leger des Heils Fondsenwerving	0		294.786		294.786
Deelnemer:							
Totaal beschikbaar committeringsruimte			0		-25.730 (*)		-25.730

